

Vuosi 2023

Toimintakertomus

Suomen YK-liitto

Ulko- ja turvallisuuspoliittiseen presidentinvaalipaneeliin osallistuivat kaikki presidenttiehdokkaat ja 650 kuulijaa.

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö: KESTÄVÄN KEHITYKSEN puoliväli saavutettiin huolten keskellä	3
YK-liiton tapahtumarikas vuosi 2023.....	3
YK-liitto tavoittaa monia eri kohderyhmiä laajojen verkostojensa ansiosta	3
Kansainvälinen yhteistyö	8
Vaikuttamistyö.....	10
Osallistuminen YK-asioita käsitteleviin toimikuntiin ja yhteistyörakenteisiin vuonna 2023.....	10
Lausunnot ja kannanotot:.....	12
One UN in Finland -verkosto	12
YK:n ystävät -verkosto	13
Eduskunnan YK:n ystävät ja kansanedustajien tutustumismatka Nepaliin.....	14
Koulutustoiminta	15
Yhteistyö YK-koulujen kanssa	16
Yhteistyö nuorisotoimijoiden kanssa	17
Viestintä.....	18
Kestävän kehityksen tavoitteet, YK-päivät ja ihmisoikeudet vetävät YK-liiton verkkosivuille	19
Globalis-sivuston suosio jatkui – Gazan konflikti näkyi käyttäjäpiikkinä.....	20
Artikkelit ja blogit	20
Painetut materiaalit.....	20
HANKKEET.....	20
Accelerating SDGs in East Africa –kehitysyhteistyöhanke vuosille 2021-2024 sekä jatkohanke vuosille 2023-2026.....	20
Hallinto, talous ja varainhankinta.....	21
Gloaalikeskuksen yhteistoimisto ja muu yhteistyö	21
Hallinto	22
Talous ja varainhankinta.....	22
Henkilöstö.....	22
Tapahtumat 2023	23
YK-liiton edustajat puhujina kotimaassa ja kansainvälisesti:	26
Liite 1. Jätetyt rahoitushakemukset rahoituspohjan laajentamiseksi:.....	27
Liite 2. YK-liiton hallitus 2023 ja henkilökunta	28
Liite 3. YK-liiton jäsenjärjestöt vuonna 2023	28

TOIMINTAYMPÄRISTÖ: KESTÄVÄN KEHITYKSEN PUOLIVÄLI SAAVUTETTIIN HUOLTEN KESKELLÄ

”Vuosi 2023 on ollut valtavan kärsimyksen, väkivallan ja ilmastokaaosten vuosi”, kuvaili YK:n pääsihteeri **António Guterres** vuoden päättyessä. Historian kuumiin vuosiin oli myös kasvavan köyhyyden ja nälän vuosi. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa sekä Gazan konflikti kärjistyivät maailmanpoliittista tilannetta.

Maailmanlaajuisesti saavutimme puolivälin YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelmassa, mutta emme päässeet lähellekään tavoitteiden saavuttamista. Sodista ja konflikteista, ilmastonmuutoksesta, luontokadosta ja kasvavasta eriarvoisuudesta johtuen kehitys kääntyi jälleen huonompaan suuntaan.

Vaikka yleiskuva uutisista oli huolestuttava, mukaan mahtui myös onnistumisia. YK:n järjestöt pelastivat ihmisiä kaaosten ja konfliktien keskeltä. Turvallisuusneuvostossa hyväksyttiin yksimielisesti 70 prosenttia päätöslauselmista, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 66,7 prosenttia. YK:ssa onnistuttiin myös sopimaan uusi maailmalaajuinen aavan meren sopimus, jota oli neuvoteltu 15 vuoden ajan. Sen tavoitteena on suojella 30 prosenttia maailman valtameristä. Sopimuksen syntyminen loi toivoa biologisen monimuotoisuuden suojelun puolesta.

Joulukuussa YK:n ihmisoikeusjulistus täytti 75 vuotta. Ihmisoikeuksien edistäminen ja kansainvälisoikeudellisen ihmisoikeusnormiston luominen on ollut yksi YK:n merkittävimmistä tehtävistä. Oli aika muistuttaa, että julistuksen sanoma on edelleen yhtä ajankohtainen kuin se oli syntyessään. Kuten julistuksen ensimmäinen artikla sanoo: ”Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan.”

YK-LIITON TAPAHTUMARIKAS VUOSI 2023

YK-liitto tavoittaa monia eri kohderyhmiä laajojen verkostojensa ansiosta

YK-liitto tuo yhteen kotimaisia YK-asioista kiinnostuneita toimijoita ja on ainoa kotimainen järjestö, jonka päätehtävänä on seurata YK:n agendaa laaja-alaisesti sekä tiedottaa ja kouluttaa siihen liittyvistä teemoista. **Suomen YK-liitolla on 68 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 1 300 000 henkilöjäsentä.** YK-liitto jalkauttaa YK-tietoutta aktiivisesti jäsenjärjestöille, suurelle yleisölle ja koulumaailmaan muun muassa tiedottamisen ja kasvattajille suunnatun oppimateriaalin, kouluttamisen, tilaisuuksien sekä kouluvierailujen avulla. Vuonna 2023 uutena jäsenenä YK-liittoon liittyivät Abilis ja Hangflow ry. Jäsenyydestä erosi taloudellisista syistä Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto VINO.

YK-liitto ylläpitää kahta verkkosivustoa. Vuonna 2023 **Ykliitto.fi verkkosivuilla oli yli 250 000 kävijää.** Toinen ylläpitämämme verkkosivu **www.globalis.fi** sisältää maatiätoutta, tilastoja, tietoa konflikteista ja maailman tilasta. **Verkkosivulla vieraili 551 000 kävijää.**

YK-koulujen kouluverkostoon kuuluu 145 koulua ja niiden kautta tavoitetaan noin 65 000 eri-ikäistä oppilasta. Vuoden 2023 aikana YK-kouluille lähetettiin **8 uutiskirjettä**, joissa kerrottiin ajankohtaisista tapahtumista, YK-päivistä ja opetuksen tueksi saatavilla olevista materiaaleista. Vuoden aikana YK-kouluihin tehtiin läsnä- ja etävierailuja **3** kertaa, joiden aikana kohdattiin yhteensä 245 oppilasta ja 45 opettajaa.

Vuoden 2023 aikana YK-liitto osallistui opetusalan suurimpaan tapahtumaan **Educa-messuille** Helsingissä tammikuussa, **Koulu kunnossa –konferenssiin** huhtikuussa Lohjalla sekä **Toivon Agenda –tapahtuman** toteuttamiseen Oulussa.

Vaalivuosi näkyi myös YK-liiton vaikuttamistyössä. YK-liitto julkaisi eduskuntavaalien alla päivitetyn **politiikkasuosituksena** suomeksi ja ruotsiksi sekä antoi useita lausuntoja hallitusohjelmaan, talousarvioon ja julkisen talouden suunnitelmamaan (2024-2027). Yhteensä vuonna 2023 tehtiin kahdeksan kannanottoa, annettiin viisi lausuntoa ja YK-liiton toiminnanjohtaja oli kuultavana eduskunnan ulkoasiain valiokunnassa.

YK-liitto järjesti jo perinteeksi muodostuneen matkan **kansanedustajille tutustumaan kehitysyhteistyön tuloksiin sekä YK:n toimintaan kentällä.** Matka suuntautui Nepaliin, joka on yksi maailman köyhimmistä maista. Vierailulle osallistui kuuden suomalaisen kansanedustajan ryhmä. Ryhmä tutustui maassa tehtävään kehitysyhteistyöhön ja Nepalin pyrkimyksiin nousta keskitulon maaksi lähivuosina. YK-liitto järjesti matkan yhteistyössä YK:n Nepalin maatoimiston ja Suomen Nepal-suurlähetystön kanssa.

Suomen YK-liitto, Paasikivi-seura, UKK-seura ja Helsingin yliopisto järjestävät **ulko- ja turvallisuuspoliittisen presidentinvaalipaneelin Maailma murroksessa** 19.12.2023 Helsingin yliopiston juhlasalissa. Mukana ovat presidenttiehdokkaat: **Mika Aaltola, Li Andersson, Sari Essayah, Pekka Haavisto, Jussi Halla-Aho, Harry Harkimo, Olli Rehn, Alexander Stubb ja Jutta Urpilainen.** Paneelin juonsi toimittaja **Kari Lumikero.** Paikan päällä osallistujia oli 650 ja lisäksi tilaisuus strömattiin verkkoon, jossa lähetystä seurasi 8800 katsojaa. Lähetysten jakoivat muun muassa Ilta-Sanomat ja MTV.

YK-liitto koordinoi **Suomen One UN -verkostoa, johon kuuluvat kaikki Suomessa toimivat YK-järjestöt ja niiden affiliaatit.** Vuoden päättyessä verkostosta erosi YK:n projektitoimisto UNOPS, joka lakkautti toimintansa Suomessa vuoden vaihteessa. YK-liitto toimii sihteerinä **Eduskunnan YK:n ystävien verkostossa.** Vaalien vuoksi ystäväryhmän toiminta oli normaalia vähäisempää. Alkuvuoden onnistuneen YK-tutustumismatkan lisäksi järjestettiin edellisen istuntokauden viimeinen kokous helmikuussa. YK-päivänä 24.10.2024 verkosto järjestäytyi uudelleen kuluvalle istuntokaudelle. Lisäksi YK-liiton oma henkilöjäsäsenille tarkoitettu **YK:n ystävät -verkosto** toimii aktiivisesti. Professori Helena Rannan vetämään verkostoon kuului 343 jäsentä vuonna 2023.

YK:n päivää 24.10. vietettiin hartauden, seminaarin ja konsertin merkeissä. YK:n päivän vietto alkoi Helsingissä perinteisesti Helsingin tuomiokirkossa vietettävällä hartaudella. Hartaudessa puheen piti Suomen YK-liiton ihmisoikeusasiantuntija Rosa Puhakainen. YK:n päivän päätapahtuma oli YK-liiton järjestämä seminaari YK, politiikka ja tulevaisuus Oodissa.

Seminaarin pääpuhujat olivat ulkoministeri Elina Valtonen sekä Suomen YK-suurlähettiläs Elina Kalkku. Lisäksi ohjelmassa oli paneelikeskustelu ja vuoden YK:n ystävien julkistaminen. (Tapahtumasta tarkemmin lopussa olevassa tapahtumaluettelossa.) Päivän vietto päättyi Diakonissalaitoksen kirkossa pidettyyn Rauhankonserttiin. Tilaisuuden järjestivät Vastuuviikko, Suomen Ekumeeninen Neuvosto, USKOT-foorumi ja Suomen YK-liitto.

YK:n ystävien verkoston päätapahtumat ovat Vuoden YK:n ystävän nimitys ja

suurlähettiläspäivien yhteydessä järjestettävä iltatapahtuma. Vuoden YK:n ystäväksi valittiin akateemikko **Martti Koskenniemi** ja ministeri **Elisabeth Rehn** nimitettiin YK:n ystävien kunniapuheenjohtajaksi. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja vaalikevään ainoan YK-klubin teemana oli ilmastokriisit ja niiden ratkaisut. Syksyllä järjestettiin YK-klubien sijaan suurlähettiläspäivien vastaanotto, YK-päivän tapahtuma ja presidentinvaalipaneeli.

Vuonna 2023 järjestettiin ensimmäinen **pohjoismainen YK-konferenssi Annual UN Assembly ANUNA**, joka kokosi yhteen kansanedustajia ja YK-liittojen edustajia Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Islannista ja Tanskasta. Konferenssi järjestettiin UN Cityssä Kööpenhaminassa 8.-9. helmikuuta. Kaksipäiväisen vuosikokouksen tarkoituksena oli tuoda pohjoismaisten YK-liittojen toimijoita yhteen keskustelemaan YK:n roolista ja monenvälisestä yhteistyöstä.

Konferenssin yhteydessä järjestettiin **Tanskan ihmisoikeusinstituutin kanssa yhdessä kansainvälinen työpaja ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen toimeenpanon seurannan digitaalista työkaluista** osana Accelerate SDGs in East Africa -kehitysyhteistyöhanketta. YK-liiton hallituksen jäsenille järjestettiin vierailu Tanskan ihmisoikeusinstituuttiin.

Ulkoministeriön tuella YK-liitto tuotti yhdessä Helinä Rautavaara -museon sekä Maailman ruokajärjestön WFP:n kanssa näyttelyn "**Yhdessä vaikuttamme! Ruokaturva ilmastokriisin sydämessä**".

Näyttely keräsi yli **2861** katsojaa vuoden 2023 kahden viimeisen kuukauden aikana. Näyttelyn osaksi tuotettiin materiaalia koululaisille, joiden avulla näyttelyn viestiä voi opettajaohjoisesti syventää ja nivoa osaksi opetusta. Näyttelyä markkinoitiin kohdennetusti Espoon ja Kauniaisten kouluille ja oppilaitoksille. Näyttely jatkuu vielä helmikuun 2024 loppuun saakka. Näyttelyn avajaisissa 15.11.2023 puhuivat WFP:n Pohjoismaiden toimiston uusi johtaja **Andreas Hansen**, ulkoasianministeriön osastopäällikkö **Titta Maja-Luoto** sekä YK-liiton vaikuttamistyön vastaava **Jenni Kauppila**.

Apulaisjohtaja **Satu Santala** YK:n maatalousrahastosta osallistui YK-liiton järjestämään ilmastonmuutosta, ruokaturvaa ja rauhaa käsittelevään lavakeskusteluun Maailma kylässä -festivaaleilla 25.5.2023 yhdessä kansanedustaja **Oras Tynkkysen** kanssa. Jenni Kauppila toimi haastattelijana.

YK:n **Ihmisoikeusjulistuksen 75-vuotisjuhlaa** vietettiin ihmisoikeuspäivän juhlassa Musiikkitalossa 8.12.2023. Tapahtuma toteutettiin yhdessä ulkoministeriön, Ihmisoikeuskeskuksen, Amnesty International Suomen osaston, Euroopan parlamentin Suomen toimiston, Ihmisoikeusliiton, Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS:n, Suomen YK-nuorten sekä Helsingin kaupungin kanssa. Kutsuvierasjuhlaan osallistui 240 kuulijaa, joista 50 oli koululaisia. Tilaisuutta seurasi etänä ulkoministeriön kanavan kautta xxx. (luku kysytty UM:sta).

Juhlassa esitettiin ensikertaa YK-liiton, Euroopan parlamentin Suomen toimistoja ja Open Creative Housen järjestämän Ihmisoikeusbiisihaasteen voittajat. Koskettavan *Vapauden laulun* esitti oululainen **Tanja Torvikoski**. Sanoituksen kappaleeseen oli tehnyt **Jari Kekäle**, sävellyksestä vastasi **Pekka Salmi**. Toisena esityksenä kuultiin

Vuoden musiikinopettaja 2021-tunnustuksen saaneen vihtiläisen **Tuomas Kanniston** huikea ihmisoikeusjulistuksen räp-sovitus.

Kestävän kehityksen liputuspäivää vietettiin ensimmäistä kertaa 25.9. 2023 Agenda 2030:n puolivälin virstanpylvään saavuttamisen kunniaksi. Yli 200 organisaatiota halusi viestittää sitoutumisestaan tavoitteisiin, mukana olivat niin valtioneuvoston kanslia kuin kaikki suurimmat kaupungit. Pääministeri Petteri Orpo osallistui henkilökohtaisella twiitillä. YK-liitto tuki liputuspäivän kampanjan organisoimista Global Compactia myymällä kestävän kehityksen lippuja verkkokaupastaan sekä viestinnän yhteistyöllä.

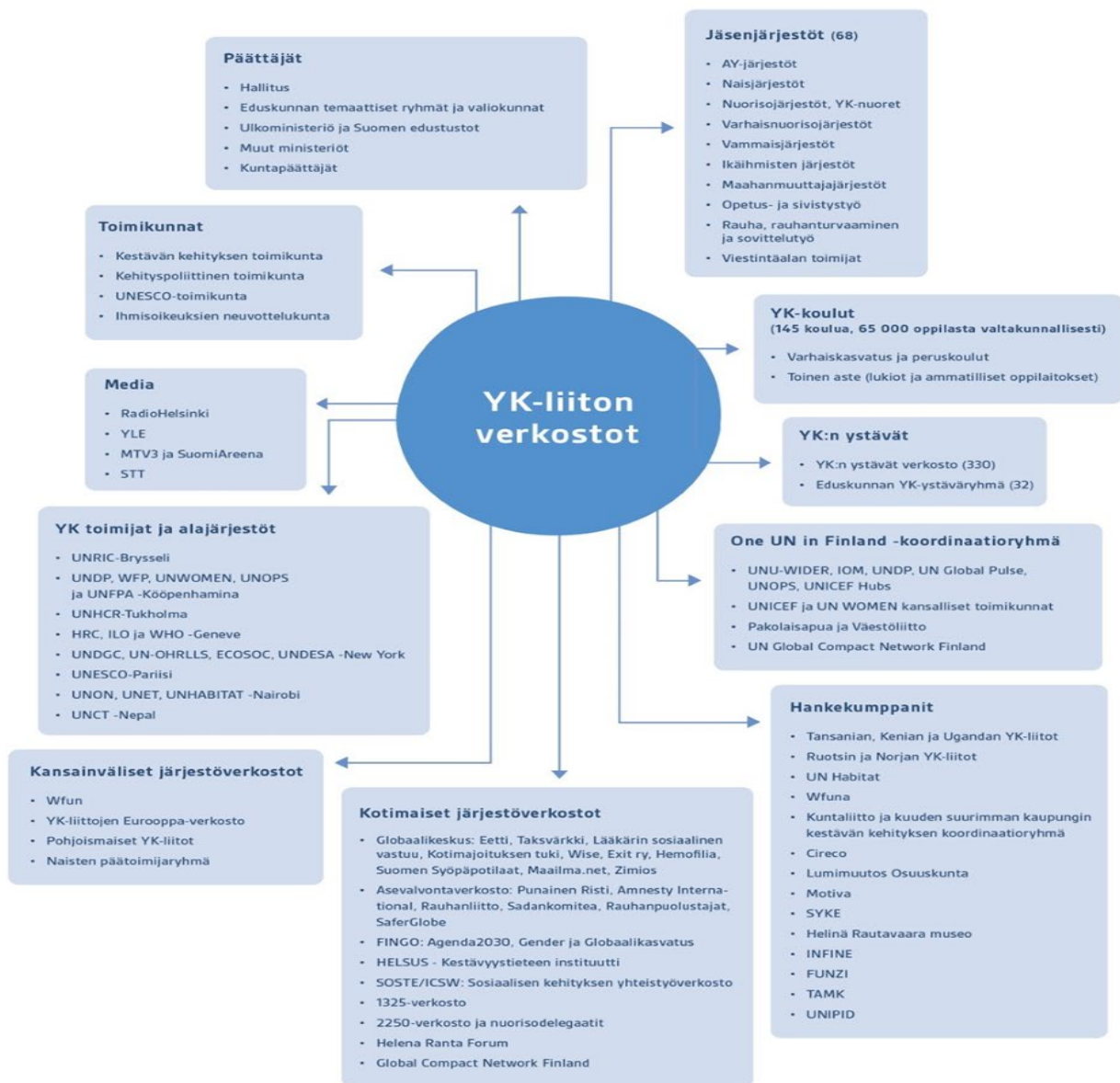
YK-liiton asiantuntijat osallistuivat vuonna 2023 puhujina yhteensä 13 tapahtumaan, joilla tavoitettiin yhteensä 1855 ihmistä. YK-liiton ihmisoikeusasiantuntija Rosa Puhakainen oli MTV3 Huomenta Suomessa 21.3. keskustelemassa rasismista työelämässä, ohjelma tavoitti toimituksesta saadun tiedon mukaan 110 000-150 000 katsojaa suorassa lähetyksessä, lisäksi aiheesta tehty verkkojuttu tavoitti useita kymmeniä tuhansia julkaisupäivän aikana, hakukoneiden ja somen kautta tavoitavuus oli vieläkin laajempi. Juttu herätti runsaasti keskustelua sosiaalisessa mediassa ja MTV3-verkkosivulla.

YK-liitto järjesti **Transforming Education, Oppimisen ja koulutuksen tulevaisuus meillä ja maailmalla – keskustelutilaisuuden** yhdessä Kansalaisjärjestöjen kehitysjärjestöt Fingon, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa Tiedekulmassa Helsingissä 31.3. Tilaisuudessa tarkasteltiin syyskuussa 2022 YK:ssa järjestetyn Transforming Education Summit –huippukokouksen antia ja velvoittavuutta kansainvälisesti ja kansallisesti sekä pohdittiin ratkaisuja globaaliin oppimisen kriisiin.

Lisäksi YK-liiton asiantuntijat palvelivat puhelimitse neuvon erilaisissa kysymyksissä. Ihmisoikeusteemoihin liittyvissä tiedusteluissa korostuivat pakolais- ja turvapaikkakysymykset, lasten oikeudet etenkin tuen tarve ja erityisen tuen toteutuminen, koulukiusaaminen ja kouluhyvinvointi. Myös valittaminen eri YK:n ihmisoikeussopimuksia valvoville elimille nousi usein esille.

YK-liiton tapahtumista kerrotaan yksityiskohtaisemmin toimintakertomuksen lopussa olevassa luvussa ”Tapahtumat 2023”.

Kehitysyhteistyöhanke Accelerate SDGs in East Africa sai jatkoa hankkeen toisen vaiheen (2023-2026) alkaessa. Toinen vaihe sai lentävän lähdön, kun sen puitteissa pystyttiin aloittamaan jo pidempään valmisteltu Tansanian kansalaisjärjestöjen kestävän kehityksen raportin tekeminen. **Tansaniassa tuotettiin ennennäkemättömän laajat, yli 2700 järjestöä ja paikallistoimijaa sekä kuusi maakuntaa kattaneet “ketään ei jätetä” -kansalaiskuulemiset, joiden perusteella tuotettiin Tansanian kansalaisyhteiskunnan kestävän kehityksen varjoraportti.** Raportti esiteltiin sekä YK:n kestävän kehityksen poliittisessa foorumissa HLPF:ssä sekä sen pohjalta järjestettiin syksyllä 2023 Tansanissa päättäjien kanssa kohdennettuja politiikkakeskusteluja, joissa tuotiin esiin raportin suosituksia. Hankkeen ensimmäinen vaihe jatkui päällekkäinen toisen kanssa ja sen puitteissa vuonna 2022 alkanut Tampereen ja Mwanzan kaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin vertaistukihanke (twinning) huipentui Mwanzan VLR-raportin julkaisuun keväällä 2023. Tätä ainutlaatuista yhteistyötä ja sen tuloksia esiteltiin kolmessa YK-kokouksessa sekä Mwanzassa järjestetyssä julkistamistapahtumassa, johon osallistuivat Suomesta Tampereen kaupungin ja Business Tampereen edustajat sekä YK-liiton edustajana Jenni Kauppila.

Kuva 1. YK-liiton yhteistyöverkostot.

Kansainvälinen yhteistyö

Suomen YK-liitto kuuluu lähes sadan kansallisen YK-liiton verkostoon ja on edustettuna YK-liittojen maailmanjärjestön (World Federation of United Nations Associations tai Wfun) johtokunnassa. **Toiminnanjohtaja Laukko valittiin vuonna 2022 Wfunan hallituksen varapuheenjohtajaksi.** YK-liitoilla on aktiiviset yhteistyörakenteet Pohjoismaissa ja Euroopassa. Wfunan sihteeristöllä on YK:n tiloissa New Yorkissa ja Genevessä toimipisteet, joiden kautta Wfun tukee kansallisten liittojen vaikuttamistyötä YK-rakenteissa. Wfunan johtokunta kokoontui kaksi kertaa New Yorkissa sekä kaksi kertaa Georgiassa marraskuussa järjestetyn yleiskokouksen yhteydessä.

Wfunan pääsihteeri **Bonian Golmohammadi** sairastui vakavasti työmatkalla tammikuussa ja erosi tehtävästä toukokuussa 2023. Varapääsihteerinä toiminut **Aziel Goulandris** toimi vt. Pääsihteerinä lokakuuhun asti, jolloin hänet valittiin uudeksi pääsihteeriksi jäljellä olevaksi kaudeksi. Yleiskokoukseen osallistui YK-liiton puheenjohtajisto Joonas Könttä, Riikka Keskitalo ja Nea Nättinen, toiminnanjohtaja Helena Laukko sekä YK-nuorten edustaja Karoliina Vaakanainen.

YK-liittojen välinen yhteistyö tiivistyi kahden uuden yhteistyöhankkeen myötä. Ruotsin ja Georgian YK-liitot saivat Erasmus+ rahoitusta ja Suomen YK-liitto Nordenin rahoitusta nuorten yhteistyön tiivistämiseen.

Suomen YK-liitto osallistuu kumppanina **Nuorisotyöllä kohti moninaista ja osallistavaa Eurooppaa! -hankkeeseen** yhdessä seitsemän kansallisen UNA:n kanssa. Hanketta koordinoi Ruotsin YK-liitto ja se rahoitetaan Erasmus+ -ohjelmasta. Hanke kokoaa yhteen yli 30 toimijaa Ruotsin ja Suomen ohella Georgiasta, Sloveniasta, Armeniasta, Albaniasta ja Tanskasta. Hankkeessa avattiin osallistujahaku joulukuussa 2023 ja tammikuussa 2024 ohjelmaan valittiin neljä aktiivista toimijaa Suomesta. Hankeen toiminnot ajoittuvat kevääseen 2024.

Pohjoismaisten YK-toimijoiden ja YK-liittojen välinen yhteydenpito jatkui tiiviinä kuukausittaisissa virtuaalipalaverissa. Norjan YK-liitto emännöi vuonna 2023 pohjoismaisten YK-liittojen kokouksen syyskuussa Oslossa. Kaikkien Pohjoismaiden YK-liittojen toiminnanjohtajat osallistuivat kokoukseen. Kööpenhaminan UN Cityn edustaja **Flemming Johannesen** ja YK:n Länsi-Euroopan alueellisen tiedotuskeskuksen UNRICin edustaja **Arni Snaevarr** osallistuivat virtuaalisesti.

Vuonna 2023 järjestettiin ensimmäinen pohjoismainen YK-konferenssi Annual UN Assembly ANUNA, joka kokosi yhteen kansanedustajia ja YK-liittojen edustajia Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Islannista ja Tanskasta. Konferenssi järjestettiin UN Cityssä Kööpenhaminassa 8.-9. helmikuuta. Kaikkien keskeisten YK-järjestöjen edustajat esittelivät tilaisuudessa työtään ja ajankohtaisia asioista osallistujille. Kaksipäiväisen vuosikokouksen tarkoituksena oli tuoda pohjoismaisten YK-liittojen toimijoita yhteen keskustelemaan YK:n roolista ja monenvälisestä yhteistyöstä.

Vuonna 2022 aloitettua yhteistyötä YK:n asuinyhdyskuntaohjelman UN Habitatin kanssa syvennettiin osana Accelerate SDGs in East Africa -kehitysyhteistyöhanketta.

YK-liitto koordinoi kansalaisyhteiskunnan tapaamisia ja auttaa tarpeen mukaan muissa järjestelyissä, kun YK-järjestöjen edustajia vieraillee Suomessa. Vuonna 2023 YK-edustajista Suomessa vierailivat UNFPAn Pohjoismaisen toimiston johtaja **Pernille Fenger** ja **Ulla Mueller**, WFP:n pohjoismaiset edustajat **Anne Poulsen** ja **Andreas Hansen**, FAO:n apulaispääsihteeri **Satu Santala**, UNHCR:n pohjoismainen edustaja **Annika Sandlund**, UNDP:n **Henrik Larsen** sekä koulutuksen erityisraportoija **Ms. Farida Shaheed**.

YK-liitto vastaa myös poliittisten puolueiden edustajien yleiskokousmatkan (polegaattimatkan) kansalaisjärjestösosallistujan valintaprosessista sekä yhdessä Allianssin kanssa YK:n nuorisodelegaattien valinnasta. Vuonna 2023 polegaattimatkaa ei järjestetty. Nuorisodelegaattien toimintakauden muututtua kaksivuotiseksi ja vuonna 2023 **Katri Leppälaakso** jatkoi nuorisodelegaattina. Uudeksi juniori-nuorisodelegaatiksi valittiin **Hung Ly**, joka osallistui syyskuussa YK:n yleiskokoukseen osana ulkoministeriön koordinoimaa Suomen delegaatiota.

YK-liiton henkilökunnan osallistuminen YK-kokouksiin

- YK:n ihmisoikeusneuvoston 52. istunto Genevessä maaliskuussa, Rosa Puhakainen osallistui kansainvälisen ihmisoikeusasiainneuvottelukunnan jäsenen roolissa, osana Suomen virallista valtuuskuntaa 14-16.3.2023. Tapaaminen vammaisten henkilöiden oikeuksia tarkastelevan erityisraportoija Gerald Quinnin kanssa sekä keskustelut intialaisten ihmisoikeuspuolustajien kanssa osana ihmisoikeuspuolustajien aseman käsittelyä istunnossa.

- YK:n asuinyhdyskuntakonferenssi UN Habitat Assembly 6.-9.6.2023 Nairobissa. Jenni Kauppila osallistui delegaatioon. Kehitysyhteistyöhankkeemme yksi toiminnoista eli kansalaisosallistumisen tukeminen Tampereen ja Mwanzan kaupunkien välisessä paikallisten vapaaehtoisten kestävä kehityksen raporttien (VLR) oli näkyvästi esillä kokouksessa. Twinning-hanketta esiteltiin myös Suomen virallisessa sivutapahtumassa.
- Kestävä kehityksen korkean tason poliittinen foorumi HLPF 10.-19.7.2023. Jenni Kauppila osallistui delegaatioon, Suomen edustajana Tansanian sivutapahtuman alustajana ja panelistina sekä UN Habitatin järjestämään keskustelutilaisuuteen. Kauppila vastasi yhdessä WWF:n ja Fingon edustajien kanssa Suomen virallisesta puheenvuorosta jäsenmaiden ja sidosryhmien dialogissa. Lisäksi kehitysyhteistyöhankkeemme partneri, Tansanian YK-liiton pääsihteeri Reynald Maeda toimi panelistina Suomen virallisessa sivutapahtumassa.
- YK:n yleiskokous ja sen yhteydessä järjestetyt kestävä kehityksen huippukokous SDG Summit, kehitysrahoituskokous, kolme terveyssektorin korkean tason kokousta sekä ydinaseriisunnan kansainvälisen päivän aseidenriisuntakokous 18.-22.9.2023. Helena Laukko osallistui Suomen delegaatioon ja Global Compact Suomen hallituksen jäsenenä suomalaisten yritysten valtuuskuntaan, joka osallistui huippukokousten ohella YK:n Global Compactin Leaders Summitiin. Yritysvaltuuskunnan kanssa tapasimme lounaalla ministeri Villa Tavion, jolle yritysvaltuuskunta luovutti vetoituksen kestävä kehityksen tavoitteiden ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän tukemiseksi. Ennen yleiskokousta Helena Laukko osallistui järjestöjen SDG Action Weekend tapahtumiin.

VAIKUTTAMISTYÖ

YK-liitto vaikuttaa tavoitteellisesti YK:n agendalla oleviin asiakokonaisuuksiin ja prosesseihin. YK-liitto seuraa keskeisiä YK-prosesseja ja kokouksia ja osallistuu kansalliseen valmisteluun, kotimaiseen ja kansainväliseen vaikuttamistyöhön sekä kansalaisjärjestöjen väliseen yhteistyöhön. YK-liitto vaikuttaa Suomen YK-politiikkaan toimimalla useissa YK-asioita käsittelevissä toimikunnissa, johtoryhmissä ja muissa yhteistyörakenteissa.

Osallistuminen YK-asioita käsitteleviin toimikuntiin ja yhteistyörakenteisiin vuonna 2023

Kestävä kehityksen toimikunta ja sen työvaliokunta. Jenni Kauppila jatkoi jäsenenä molemmissa. Toimikunta kokoontui 2 kertaa ja työvaliokunta virtuaalisesti 5 kertaa. Sen lisäksi järjestettiin kestävyyspaneelin jäsenten ja

kestävän kehityksen työvaliokunnan jäsenien yhteinen kokous, kestävän kehityksen toimikunnan ja valtioneuvoston kestävän kehityksen koordinaatioverkoston työpaja Suomen kansallisen Agenda 2030 toimeenpanon arvioinnista sekä Kestävän kehityksen tila ja tulevaisuus –seminaari, jonka työpajoissa käsiteltiin myös kestävän kehityksen murrosalueiden toimien edistämistä. Kestävän kehityksen toimikunta järjesti vuonna 2023 kirjoituskilpailun “Toiveikas tulevaisuus”, jota YK-liitto markkinoi viestintäkanavissaan. Kilpailun suojelijana toimi tohtori Jenni Haukio ja kilpailuun osallistui 150 kirjoitusta.

Kansainvälisten ihmisoikeusasioiden neuvottelukunta, IONK. YK-liiton varsinaisena jäsenenä neuvottelukunnassa on Rosa Puhakainen ja varajäsenenä Elina Laiho. Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Rosa Puhakainen osallistui Ihmisoikeusneuvoston 52. istuntoon Genevessä 14.-16.3.2023 IONK:n edustajana osana Suomen virallista valtuuskuntaa. Valtuuskunnan jäsenenä hän osallistui neuvoston istuntoihin vammaisten henkilöiden oikeuksista, ihmisoikeuspuolustajien tilanteesta sekä lasten oikeuksista, lisäksi hän seurasi päätöslauselmaneuvotteluja useista temaattisista aiheista. Neuvoston istuntojen, sivutapahtumien ja informaaliensa lisäksi tapaaminen Suomen edustuston pysyvän edustajan sijaisen Anu Konttisen ja lainsäädäntöneuvos Marjatta Hiekan kanssa, sekä suurlähettiläs Kirsti Kaupin koollekutsumalla työlounaalla tapaaminen YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien erityisraportoija Gerald Quinn kanssa. Lisäksi lainsäädäntöneuvos Marjatta Hiekan kutsumana tapaaminen intialaisten ihmisoikeuspuolustajien kanssa, jossa keskustelussa Intian ihmisoikeuskasvatuksen ja naisten oikeuksien tila ja vähemmistöryhmiin kohdistuva syrjintä, vaino ja väkivalta. Lisäksi tapaaminen Wfunan Aziel Gouländriksen kanssa. Etäkeskustelu World Organization Against Torture (OMCT) Sybille Manin kanssa.

Kehityspoliittinen toimikunta. Helena Laukko toimi UN Womenin toiminnanjohtaja Jaana Hirsikankaan varajäsenenä kehityspoliittisessa toimikunnassa. Toimikunta täytti 20 vuotta ja sen nelivuotiskausi päättyi vuoden vaihteessa 2023. Toimikunta kokoontui vuoden mittaan neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön tilaa, kehitysevaluointia, Naton kehityspoliittisia ulottuvuuksia sekä kehitysrahoituksen suuntauksia. Helena Laukko piti aktiivisesti YK-asioita esillä KPT:n hallitusohjelmavaikuttamiseen valmisteluissa ja muiden YK:n kannalta olennaisten asioiden käsittelyssä.

UNESCO-toimikunta. Uusi Unesco-toimikunta aloitti nelivuotisen kautensa maaliskuussa 2023. Helena Laukko on toimikunnan jäsen. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa käsitellen 42. Yleiskokouksen asioiden ja Ukrainan tilanteen lisäksi mm. Gazan konfliktia, tekoälyn etiikkaa, disinformaatiota ja sananvapausasioita sekä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa.

Unesco-professorin, Arvot, dialogi ja ihmisoikeudet, yhteistyötoimikunnan työhön Rosa Puhakainen on osallistunut professori Arto J. Kallioniemen kutsumana.

Global Compact Finland. Helena Laukko on Global Compact Suomen hallituksen jäsen. Vuoden aikana hallitus kokoontui kahdeksan kertaa ja yritysvaltuuskunta osallistui YK:n yleiskokouksen yhteydessä järjestettyyn Leaders Forumiin. Lisäksi YK-liitto teki tiivistä yhteistyötä Global Compactin kanssa SDG-lippupäivän tapahtumien yhteydessä.

HELSUS. Helena Laukko on 15 jäsenen HELSUS neuvottelukunnan jäsen. Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Turvallisuuspoliittisia kysymyksiä seurattiin yhteistyössä rauhanjärjestöjen ja Suomen Rauhanturvaajaliiton kanssa sekä seuraamalla kansainvälisten ajatuspajojen webinaareja ja osallistamalla muun muassa Wfunan turvallisuusneuvoston vaihtuvien puheenjohtajien kuukausittaisiin kuulemisiin. Toiminnanjohtaja osallistui järjestöjen asevalvontaverkoston työhön, jossa seurattiin erityisesti Ukraina suuntautuvaa asevientä YK:n pienaseita koskevan sopimuksen näkökulmasta ja tavattiin ulkoministeriön asevalvontayksikön edustajia.

Ihmisoikeuksiin liittyen osallistuttiin useaan tapaamiseen ja kuulemistilaisuuteen. Ulkoministeriön kutsumana Rosa Puhakainen osallistui ihmisoikeusneuvoston istuntoja ennakoiiviin kansalaisyhteiskunnan kuulemisiin ennen

jokaisen istunnon alkua (15.2., 14.6., 5.9.), lisäksi osallistuttiin naisten asemaa käsittelevän toimikunnan (CSW) valmistamaan seminaariin helmikuussa, kuulemiseen Euroopan neuvoston Reykjavikin huippukokouksesta (9.5.) sekä ihmisoikeusneuvoston UPR-menettelystä ja Suomen ihmisoikeustilanteen käsittelystä (10.3). YK-liitto toi puheenvuoroissaan esille monenkeskisen yhteistyön merkityksen, ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen Agenda2030-tavoitteiden vahvan yhteyden sekä eri vähemmistöryhmien oikeuksien varmistamisen velvoittavuuden, naisiin kohdistuvan väkivallan ja anti-gender -liikehdinnän tasa-arvoa ja naisten oikeuksia kaventavan vaikutuksen sekä ikääntyneiden oikeuksien monialaisen huomioimisen tärkeyden.

YK:n oikeutta opetukseen tarkasteleva erityisraporttija Ms Farida Shaheed teki virallisen vierailun Suomeen marraskuussa. Erityisraporttija Ms Shaheed vieraili YK-liitossa 23.11.2023, tapaamiseen osallistuivat Ms Shadeedin ohella Maria Smirnova ja Mylene Bidault sekä Rosa Puhakainen ja Helena Laukko. Keskustelu oli molemmin puolin erittäin antoisaa. Vierailun valmisteluissa YK-liitto avusti erityisraporttijan toimistoa myös paikallisten kontaktien luomisessa, erityisesti opettajajärjestöjen, näkövammaisten ja romanien osalta. Lisäksi yhteistyössä ulkoministeriön kanssa avustettiin erityisraporttijan toimistoa lehdistötilaisuuden toteuttamisessa. Erityisraporttija antaa Suomea koskevan raporttinsa suosituksineen ihmisoikeusneuvostolle kesäkuussa 2024.

Lisäksi YK-liiton edustajat osallistuvat useisiin kansalaisjärjestöjen yhteistyörakenteisiin kuten järjestöjen gender-ryhmän, Agenda 2030-ryhmän, Suomen ICSW toimikunnan ja hanketukijärjestöjen verkoston toimintaan.

Lausunnot ja kannanotot:

Suomen YK-liitto antoi vuonna 2023 viisi lausuntoa ja teki kahdeksan kannanottoa.

- Lausunto järjestöjen varainhankinnan kehittämisestä. 6.2. 2023.
- *YK-liiton tavoitteet tulevalle hallituskaudelle/ FN-förbundets politikrekommendationer för ett starkare multilateralt samarbete.* Kannanotto suomeksi ja ruotsiksi 30.1.2023.
- *Yhdessä vahvempia - Suomi ja maailma tarvitsevat YK:ta.* One UN in Finland –verkoston yhteinen kannanotto 23.3.2023.
- *YK-liitto eduskunnalle: YK:n työn tukeminen on tärkeä osa Suomen ulkopoliittikkaa.* Kannanotto 19.4.2023.
- *Suomi ja maailma tarvitsevat YK:ta - yhdessä vahvempia.* YK-liiton kevätkokouksen kannanotto 17.5.2023.
- *Suomen tulee varmistaa kaikkien ihmis- ja perusoikeuksien toteutuminen kotimaassa.* Lausunto 11.8.2023.
- *YK-liitto: Kannustamme hallitusta puolustamaan tinkimättömästi kaikkia kansainvälisen oikeuden alaan kuuluvia ihmisoikeuksia.* Kannanotto koskien ihmisoikeusneuvostokauden 54. istunnon valmistelua.
- *Vahva osallistuminen YK:n työhön on Suomen etu.* Kannanotto YK:n 78. yleiskokouksen alla. 6.9.2023.
- *Suomen YK-liitto: Pysyvä tulitauko Gazaan.* YK-liiton syyskokouksen kannanotto. 12.12.2023.
- *Suomen YK-liitto: Kansalaisjärjestöjen rahoitus on turvattava.* YK-liiton syyskokouksen kannanotto. 12.12.2023.
- Lausunto Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selontekoon.
- Lausunto koskien vuoden 2024 talousarviota ja julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2024-2027. Kirjallisena lausunto eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle sekä ulkoasianvaliokunnalle. Lisäksi toiminnanjohtaja Laukko oli eduskunnan ulkoasianvaliokunnan kuultavana.
- Lausunto: Ulkoasiainhallinnon uudistamishankkeen kuulemispyyntö sidosryhmille

One UN in Finland -verkosto

Suomen One UN verkosto perustettiin tammikuussa 2020. Siihen kuuluu kaikki Suomessa toimivat YK:n alajärjestöt ja yhteistyökumppanit: YK:n yliopiston alainen tutkimusinstituutti UNU-Wider, Siirtolaisuusinstituutti IOM:n pohjoismainen toimisto (International Organization for Migration), UN Global Pulse, YK:n hankepalveluiden vaikuttavuussijoitustoimisto (UN Office for Project Services, UNOPS 31.12.2023 asti) sekä UNICEFin innovaatio ja rahoitus hubit. Lisäksi verkostoon kuuluu Global Compact Finland, UNICEFin ja UN WOMENin kansalliset toimikunnat ja muiden YK:n alajärjestöjen kotimaiset kumppanit UNHCR/ Suomen Pakolaisapu, UNFPA/ Väestöliitto, UNODC:n kumppanina toimiva Euroopan kriminaalipoliittikan instituutti HEUNI sekä verkoston sihteeristönä toimiva YK-liitto.

Verkoston toimintamalli on ainutlaatuinen maailmassa, sillä One UN -maatiimissä on mukana varsinaisten YK-järjestöjen lisäksi YK-järjestöjen yhteistyökumppaneina toimivia kotimaisia kansalaisjärjestöjä. YK-liitto toimii One UN -verkoston sihteeristönä ja pyrkii vahvistamaan YK-toimijoiden yhteistyötä ja yhden YK:n hengessä esiintymistä sekä lisäämään YK-toimijoiden näkyvyyttä erilaisissa tapahtumissa ja viestinnässä. YK-liitto on toiminut perustamisesta lähtien aktiivisesti verkoston tiedotus- ja vaikuttamistyöryhmissä.

Verkosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja sen puheenjohtajina toimivat Nan Li Collins UNOPS:sta ja Marja Innanen Global Compact Suomesta. Keväällä verkosto tapasi myös ulkoministeriön YK-asioista vastaavien yksiköiden edustajia.

YK-kylä kokosi YK-toimijat Maailma kylässä -festivaalille

Suomen YK-toimijoiden yhteinen YK-kylä nousi jälleen Maailma kylässä -festivaalien Mahdollisuuksien torille toukokuun lopussa. YK-kylä tarjosi festivaalivieraalle mahdollisuuden tutustua monipuolisesti Suomessa toimiviin YK-järjestöihin ja niiden tekemään ihmisoikeuksien ja kestävän kehityksen edistämistyöhön. YK-kylän järjesti YK-liitto yhteistyössä seuraavien YK-toimijoiden kanssa: IOM, UN Women, UNDP, UNFPA, Väestöliitto, UNU-WIDER ja Suomen YK-nuoret.

YK:n ystävät -verkosto

Vuonna 2017 perustettu YK:n ystävät -verkosto kokoaa suomalaisia yhteen vaihtamaan mielipiteitä ja tarvittaessa kriittisesti arvioimaan YK:n saavutuksia ja haasteita. Se toimii myös Suomen YK-liiton asiantuntija- ja tukiverkoston vahvemman YK:n ja kestävämmän tulevaisuuden edistämiseksi. Verkoston toiminta on avointa,

laaja-alaista ja puolueetonta. Jäseneksi voivat liittyä kaikki verkoston päämäärät hyväksyvät henkilöt.

YK:n ystävien johtotiimiin vetäjänä toimi professori **Helena Ranta** ja jäseninä Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja sekä Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) maajohtaja **Lenita Toivakka**, EU, ulko- ja puolustuspolitiikan asiantuntija **Jari Haapiainen**, Hanasaaren kulttuurikeskuksen toimitusjohtaja **Gunvor Kronman**, erityisasiantuntija (emerita) **Ritva Semi**, toimittaja ja tietokirjailija **Rauli Virtanen**, yrittäjä **Peter Vesterbacka** ja professori **Eeva Furman**. Lähetystöneuvos (emerita) **Eeva-Liisa Myllymäki** liittyi johtoryhmään vuonna 2023.

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja vaalikevään ainoan YK-klubin teemana oli ilmastokriisit ja niiden ratkaisut. Syksyllä järjestettiin YK-klubien sijaan suurlähettiläspäivien vastaanotto, YK-päivän tapahtuma ja presidentinvaalipaneeli. Suurlähettiläspäivien YK:n ystävien iltatapahtumassa professori **Helena Ranta**, toimittaja **Rauli Virtanen** sekä YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko** ottivat vastaan runsaan ja asiantuntevan yleisön.

Ääneen pääsivät Helena Rannan lisäksi Suomen YK-suurlähettiläät **Elina Kalkku** ja **Heidi Schroderus-Fox** sekä eduskunnan YK:n ystävien perustaja **Saara-Sofia Sirén**. Tapahtumaan osallistui noin 120 YK:n ystävää. Verkostoon liittyi 39 uutta jäsentä ja vuoden 2024 alussa jäseniä oli 367. Johtoryhmä osallistui aktiivisesti ulkoasianhallinnon uudistamista koskevan lausunnon valmisteluun sekä klubien, suurlähettiläspäivien ja presidentinvaalipaneelin suunnitteluun ja toteutukseen. Johtoryhmän jäsenet jakoivat aktiivisesti YK-liiton kautta saamaansa tietoa verkostoilleen.

*Huhtikuun YK-klubin teema oli Ilmastokriisi ja ratkaisut. Klubia isännöi Maailman ilmatieteen järjestö WMO:n pääsihteeri **Petteri Taalas**. Vuoden YK:n ystäväksi nimitettiin akateemikko **Martti Koskenniemi** ja YK:n ystävien kunniapuheenjohtajaksi ministeri **Elisabeth Rehn**.*

YK:n ystävien verkoston päätapahtumat ovat Vuoden YK:n ystävän nimitys ja suurlähettiläspäivien yhteydessä järjestettävä iltatapahtuma. Vuoden YK:n ystäväksi valittiin akateemikko Martti Koskenniemi. Emeritusprofessori ja akateemikko Koskenniemi on toiminut pitkän ja kunnioitettavan uransa aikana merkittävässä tehtävässä sekä akateemisesti että käytännön diplomatian parissa. Hänen työpanoksensa kansainvälisen oikeuden historioitsijana ja teoreetikkona on tehnyt hänestä maailmanlaajuisesti tunnustetun asiantuntijan. Koskenniemi työskentelee tällä hetkellä Yhdysvalloissa Harvardin yliopistossa. Vuosina 1978-1994 hän työskenteli ulkoministeriössä ja 1989-1991 Suomen YK-edustustossa New Yorkissa. Hän oli 2002-2006 YK:n International Law Commissionin jäsen. Hänet on myös vihitty useiden yliopistojen kunniaohtoriksi, ja Tasavallan presidentti on myöntänyt hänelle akateemikon arvonimen 2023.

YK:n ystävien johtoryhmä palkitsi Elisabeth Rehn hänen elämäntyöstään rauhan ja ihmisoikeuksien saralla nimittämällä hänet YK:n ystävien kunniapuheenjohtajaksi. Elisabeth Rehn on osoittanut huomattavaa johtajuutta ja sitoutumista Yhdistyneiden Kansakuntien palveluksessa. Hän toimi YK:n ihmisoikeusraportoijana entisen Jugoslavian alueella 1995-1997 sekä YK:n alipääsihteerinä, erityislähettiläänä Bosniassa ja Hertsegovinassa vuosina 1998-1999. Hän työskenteli myös YK:n rauhanturvaoperaatio UNMIBH:n poliittisena johtajana edistäen rauhaa ja vakautta Bosniassa ja Hertsegovinassa. Lisäksi Rehn on ollut pitkäaikainen jäsen ja puheenjohtaja Suomen Unicef-yhdistyksen hallituksessa. Hän on myös toiminut Unicefin kansallisten komiteoiden työvaliokunnan puheenjohtajana ja UNFPA:n neuvonantavassa väestökomiteassa.

Eduskunnan YK:n ystävät ja kansanedustajien tutustumismatka Nepaliin

Eduskunnan YK:n ystävät verkoston tavoitteena on laajentaa toimijoiden YK-asiantuntijuutta ja edistää YK:sta käytävää keskustelua eduskunnassa ja kotimaassa laajemmin. Eduskunnan YK:n ystävien verkoston sihteerinä YK-liitto tuo kansanedustajien tietoon YK:n tekemän työn sisältöjä ja saavutuksia sekä ajankohtaisia asioita.

Tammikuussa 2023 järjestettiin kansanedustajien YK-tutustumismatka Nepaliin. Nepal on vuoristoinen ja luonnonkatastrofeille erittäin altis maa, jossa sisällissodan jäljet tuntuvat edelleen. “Haastavissa olosuhteissa tehdyn kehitysyhteistyön jäljet ovat nähtävissä ja tätä tuloksellista työtä haluamme tukea myös jatkossa”, sanoivat Nepalissa vierailleet kansanedustajat. Delegationin johtajana toimi Suomen YK-liiton puheenjohtaja [Joonas Könttä](#) (kesk.).

Matkalle osallistuivat kansanedustajat [Outi Alanko-Kahiluoto](#) (vihr.), [Hussein Al-Tae](#) (sd.), [Eva Biaudet](#) (r.), [Ville Kaunisto](#) (kok.) ja [Aino-Kaisa Pekonen](#) (vas.) sekä Ulkoministeriön kehityspoliittisen osaston osastopäällikkö **Titta Maja** ja Suomen YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko** ja viestintävastaava **Elina Laiho**.

Kansanedustajat näkivät kenttämatkalla millaista työtä YK-järjestöt käytännössä tekevät Suomen rahoituksella. YK:n tasa-arvojärjestö UN Women on Suomen rahoituksella edistänyt muun muassa alakastisten naisten asemaa. UN Womenin kautta Suomi tukee naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä sekä naisten poliittista voimaannuttamista. Suomi on tukenut Nepalia vesihuollossa, sanitaation ja hygienian parantamisessa sekä opetuslalla. Tyttöjen koulunkäynnin tukemisessa on saatu vuosikymmenten yhteistyöllä näyttäviä tuloksia. Tukemalla UNFPA:ta ja WFP:tä yleisrahoituksella Suomi rahoittaa myös seksuaaliterveyspalveluja ja kouluruokailujen järjestämistä. Matkan osallistujat kertoivat saaneensa paljon uutta tietoa ja antoivat positiivista palautetta matkan järjestelyistä.

YK-liitto toimii sihteerinä **Eduskunnan YK:n ystävien verkostossa**. Vaalien vuoksi ystäväryhmän toiminta oli normaalia vähäisempää. Edellisen istuntokauden viimeinen kokous järjestettiin helmikuussa. Verkoston toiminta käynnistyi uudelleen 24.10.2023. Puheenjohtajana toimii kansanedustaja Karoliina Partanen (kok.) ja verkostoon ilmoittautui vuoden aikana 22 jäsentä. Syyskauden viimeisessä kokouksessa tavattiin Suomen YK-edustajana toimiva suurlähettiläs **Elina Kalkku**.

KOULUTUSTOIMINTA

YK-liiton koulutustoiminta ja kouluyhteistyö tukee YK:n ja Unescon asettamia kasvatus- ja koulutustavoitteita, pohjaten erityisesti kestäväan kehityksen 4. tavoitteeseen (Hyvä koulutus) sekä sen alatavoitteeseen 4.7. (globaalikasvatus). YK-liiton kouluyhteistyö tekee tunnetuksi YK:n toimintaa, edistää ihmisoikeuksien tuntemusta sekä tukee vastuullista ja aktiivista kansalaisuutta. YK-liiton globaalikasvatuksella pyritään pitkäkestoisiin tuloksiin ja pysyvään muutokseen asenteissa ja toimintatavoissa.

Yhteistyö YK-koulujen kanssa

Suomen YK-liiton koordinoima YK-kouluverkosto on kaikille kouluille ja oppilaitoksille avoin tuki- ja yhteistyöverkosto YK-teemojen, ihmisoikeuksien, rauhan ja turvallisuuden sekä kestävä kehityksen näkyväksi tekemiseen osana koulujen opetusta ja toimintakulttuuria. Vuonna 2023 verkoston koulujen määrä oli 145, kokonaismäärä laski hieman aiemmasta yhtenäiskoulujen muodostumisen sekä muutamien koulujen lakkauttamisten seurauksena. Verkoston toiminta painottui YK-kouluille kohdennetun viestinnän ja tarjottavien materiaalien laadun kehittämiseen, yhteistyöhön muotojen monipuolistamiseen sekä oppilaitoksia osallistavien tapahtumien järjestämiseen.

Materiaalien laadun kehittäminen

Ihmisoikeusjulistuksen juhlavuosi näkyi YK-liiton viestinnän lisäksi uusien ihmisoikeusoppimateriaalien tuottamisena ja vanhojen suosittujen menetelmien päivittämisenä. Virtuaalisen ihmisoikeusmatkan sukupuolivähemmistöjen oikeuksia koskeva osio päivitettiin uuden translain osalta, ja uusien pelillisten tietovisojen päivityksissä hyödynnettiin suosittua ihmisoikeuspelin kysymyspatteristoa. Lisäksi kouluja kannustettiin sisällyttämään ihmisoikeuksien eri ulottuvuuksia osaksi opetusta. Koulut kutsuttiin mukaan myös ihmisoikeusjuhluvuoden #ArjenIhmisoikeustekoja -kampanjaan.

Tiivistynyt yhteistyö ja yhteydenpito

Vuoden 2023 aikana YK-kouluille lähetettiin kahdeksan uutiskirjettä ja tiedotetta, joissa kerrottiin ajankohtaisista tapahtumista, tulevista YK-päivistä ja globaalikasvatuksen materiaaleista.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin hyvää yhteistyötä humanistisen ammattikorkeakoulu Humakin kanssa. YK-liiton toimintaa ja työtä esiteltiin keväällä ja syksyllä yhteisöpedagogiopiskelijoille ja heille myös avautui mahdollisuuksia suorittaa opintoihin liittyviä kehittämistehtäviä ja -hankkeita yhteistyössä YK-liiton kanssa. Markkinointiviestintään liittyvän kehittämistehtävän lisäksi opiskelijatyönä suunniteltiin ja toteutettiin ihmisoikeustietovisa kokonaisuus. Tietovisat jakautuu 12 temaattiseen kokonaisuuteen ja rakennettiin Kahoot-alustalle, taustamateriaalina käytettiin YK-liiton suosittua koulutusaineiston, ihmisoikeustietovisan, kysymyksiä. Lisäksi vuoden 2024 puolella valmistuu iltapäiväkerhotoimintaan ja esi- ja alkuopetukseen suunnattu kokonaisuus YK:n yhteisymmärrysviikon teemoihin liittyen.

Helsingin yliopiston Unesco-professorin, Arvot, dialogi ja ihmisoikeudet, yhteistyötoimikunnan työhön osallistuttiin professori Arto J. Kallioniemen kutsumana.

Loppu vuodesta aloitettiin yhteistyö Fokus ry:n kanssa. Tavoitteena on parantaa YK:n yhteisymmärrysviikon (helmikuussa) näkyvyyttä kouluissa ja oppilaitoksissa.

Kouluvierailutoiminta rajallista resurssi syistä

YK-liiton mahdollisuudet vastata kouluilta tuleviin vierailupyyntöihin ovat resurssisyistä hyvin rajalliset. Vuoden 2023 aikana toteutettiin muutama vierailu: Helsingin englantilainen koulu, jossa ihmisoikeusteemaviikon avaustapahtumassa oli 150 kuulijaa, Helsingin ammattioppilaitoksessa toteutettiin kestävä kehityksen teemapäivä, pisteellä vieraili noin 30 eri opintosuuntien opiskelijaa testaamaan tietoa ja pohtimassa kestävä kehityksen merkitystä tulevan ammatin näkökulmasta, lisäksi Espoon Karhusuon koulun kaikille 9. luokkalaisille (65 opiskelijaa) toteutettiin esteettömyyteen liittyvä luento ja työpajapäivä osana koulun ihmisoikeusteemajaksoa.

Ihmisoikeusjuhluvuoden kunniaksi YK-kouluja kutsuttiin osallistujiksi Musiikkitalossa järjestettyyn juhlaan 8.12.23. Tilaisuuteen valittiin 50 oppilasta ja opettajaa Karhusuon koulusta ja Etelä-Tapiolan lukiota Espoosta, Riihikallion koulusta Tuusulasta ja Helsingin Kansainvälisestä koulusta. Osana juhlaa Karhusuon yhtenäiskoulun 9.luokan oppilaat haastattelivat ulkoministeri Elina Valtosta.

Kasvattajille suunnatut tapahtumat ja tilaisuudet

YK-liitto tapasi runsain joukoin opetusalan ammattilaisia tuttuun tapaan **Educa-messuilla** tammikuussa. Pisteellä jaettiin liiton opetukseen suunnattua materiaalia, uutena materiaalina Maailman parhaat uutiset –lehteä ja testattiin ihmisoikeusaiheisia Kahoot-tietovisoja. Pisteellä oli mahdollisuus keskustella ajankohtaisista YK-aiheista ja tavata myös YK-nuorisodelegaatti Paula Pättikangas sekä UNESCO-delegaatti Camilla Ojala. Pistellä edusti myös YK-liiton YK-ystäväverkoston jäsen, OAJ:n erityisasiantuntija Ritva Semi. Kaksipäiväisen messutapahtuman kokonaisosallistujamäärä oli 15 800, YK-liiton pisteellä vieraili arviolta 800 opettajaa.

YK-liitto järjesti **Transforming Education, Oppimisen ja koulutuksen tulevaisuus meillä ja maailmalla – keskustelutilaisuuden** yhdessä Kansalaisjärjestöjen kehitysjärjestöt Fingon, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa Tiedekulmassa Helsingissä 31.3. Tilaisuudessa tarkasteltiin syyskuussa 2022 YK:ssa järjestetyn Transforming Education Summit –huippukokouksen antia ja velvoittavuutta kansainvälisesti ja kansallisesti sekä pohdittiin ratkaisuja globaaliin oppimisen kriisiin.

YK-liitto osallistui kaksipäiväiseen **Koulu kunnossa –konferenssiin** Lohjalla 19.-20.4. jossa tavattiin opettajia ja oppilaitostoimijoita, YK-liitto piti tapahtumassa esittelypistettä ja jakoi materiaalia. Tilaisuuteen osallistui kahden päivän aikana 500 opettajaa.

YK-liitto jatkoi Kansalaisjärjestöjen kattojärjestö **Fingon globaalikasvatusverkoston** jäsenenä, osallistuimme verkoston tilaisuuksiin sekä Educa-2024 tapahtumassa toteutetun yhteistilaisuuden suunnitteluun ja valmisteluun.

Yhteistyö nuorisotoimijoiden kanssa

Vuoden 2023 aikana yhteistyö nuorisotoimijoiden kanssa laajentui. YK-liitto teki koulutus- ja tapahtumayhteistyötä Nuorisoseurojen liiton, Nuorisovaltuustojen liitto NUVAn sekä Helsingin yliopiston Erasmus Student Networkin (ESN) kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehtiin tuttuun tapaan YK-liiton nuorisojärjestöjäsenien, Suomen YK-nuorten, Helsingin YK-nuorten sekä Turun YK-yhdistyksen kanssa. YK-liitto teki yhteistyötä YK-nuorisodelegaattien hakuprosessissa Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssin kanssa.

Huhtikuussa YK-liitto järjesti yhteistyössä Suomen YK-nuorten kanssa YK-peruskoulutusviikonlopun, johon osallistui 23, 16-35-vuotiasta nuorta. Koulutuksessa käsiteltiin YK:n historiaa, perustietoa järjestörakenteesta sekä toiminnan tulevaisuudesta nuorisovaikuttamisen näkökulmasta. Vaikuttamistyöpaja toteutettiin yhteistyössä YK-nuorisodelegaattien Hung Lyn ja Paula Pättikankaan kanssa.

Toukokuussa YK-liitto järjesti YK-kino -menetelmästä koulutuksen Nuorisoseurojen liiton toimijoille. Koulutukseen osallistui kaikkiaan 42 henkilöä.

30.9.2023 YK-liitto toteutti ihmisoikeus-työpäjäpäivän osana Nuva ry:n valtakunnallisia Aktiivipäiviä Lahdessa. Työpäjäpäivän vetäjiksi koulutettiin YK-nuorten aktiiveja ja HUMAKin yhteisöpedagogiopiskelijoita kahdessa fasilointikoulutuksessa syyskuussa. Suuresti kiitosta ja positiivista palautetta saaneessa koulutusviikonlopussa järjestettiin rinnakkain 5 temaattista työpäjäpäivää, joissa käsiteltiin pakolaisten oikeuksia, ihmisoikeuksien velvoittavuutta ja arjen ihmisoikeustekojä, eriarvoisuutta, vihapuhetta ja kiusaamista sekä puhdasta ympäristöä ihmisoikeutena. Jokainen osallistuja osallistui kolmeen työpäjäpäivään päivän aikana. Tapahtumaan osallistui yhteensä 130 nuorta eri puolelta Suomea. Vapaaehtoisina työpäjäpäivän vetäjinä avusti yhteensä 8 henkilöä.

Vuoden lopulla järjestettiin Turussa ja Helsingissä YK-kino –elokuva- ja Erätauko -keskustelutapahtumat, jotka toteutettiin yhteistyössä YK-nuorten ja ESN:n kanssa 16.11. ja 7.12. Osallistujia oli yhteensä 54.

Lisäksi jatkettiin jo vuosien hyvää yhteistyötä Allianssin kanssa YK:n nuorisodelegaatin valintaprosessissa. Nuorten YK-delegaatiksi 2024-2025 valittiin 27-vuotias Nea Nättinen, joka on toiminut myös YK-liiton hallituksen varapuheenjohtajana.

Suomen YK-liitto osallistuu kumppanina **Nuorisotyöllä kohti moninaista ja osallistavaa Eurooppaa! - hankkeeseen** yhdessä seitsemän kansallisen UNA:n kanssa. Hanketta koordinoi Ruotsin YK-liitto ja se rahoitetaan Erasmus+ -ohjelmasta. Hanke kokoaa yhteen yli 30 toimijaa Ruotsin ja Suomen ohella Georgiasta, Sloveniasta, Armeniasta, Albaniasta ja Tanskasta. Hankkeessa avattiin osallistujahaku joulukuussa 2023 ja tammikuussa 2024 ohjelmaan valittiin neljä aktiivista toimijaa Suomesta. Hankeen toiminnot ajoittuvat kevääseen 2024.

Muu koulutus- ja kurssitoiminta

Vuonna 2023 päätettiin kestävän kehityksen verkkokurssien hallitusta purkamisesta niin, että keskeiset sisällöt siirretään vuoden 2024 aikana YK-liiton verkkosivuille. Pääsyy tähän on se, että monet yliopistot ovat ruvenneet tarjoamaan ilmaisia MOOC-kokonaisuuksia kestävän kehityksen tematiikasta ja tarve yleisille teemoja käsitteleville kursseille on pienentynyt. Kurssien käyttäjäluvut vuonna 2023 olivat:

- Kestävä kehitys haltuun, 35 osallistujaa.
- Opettajat kestävän tulevaisuuden tekijöinä, 2 osallistujaa.
- Agenda 2023 ja kunnat, 2 osallistujaa.

VIESTINTÄ

YK-liitto tavoitti yhä suuremman yleisön sosiaalisessa mediassa. Seuraajien määrät jatkoivat kasvua sekä Facebookissa että Instagramissa.

- Facebookissa seuraajamäärä kasvoi 246 henkilöllä lähes 5300 seuraajaan. Julkaisuja tehtiin 233 (kasvua edellisvuodesta 60,7%). Niiden kattavuus oli noin 67 000. Tavoittavuudesta noin kaksi kolmasosaa saavutettiin markkinoinnilla ja kolmannes orgaanisesti. Jaettuja linkkejä klikattiin yli 3500 kertaa. Eniten markkinoinnin avulla huomiota saanut postaus oli kestävän kehityksen lippukampanjan mainos. Eniten tykkäyksiä keräsi YK:n ihmisoikeusjulistuksen 75-vuotiskampanjan viesti, jossa esiintyi YK:n ystävien johtoihin puheenjohtaja Helena Ranta. Postaus tavoitti 16 800 näyttökertaa ja keräsi yli 1400 tykkäystä.
- Instagramissa tehtiin 104 julkaisua ja 495 tarinaa. Instagramin kattavuus nousi yli 200% ja saavutti uuden ennätyksen: 29 000. Uusia seuraajia saatiin 370. Seuraamisen lopetti 184. Profilissa vierailtiin yli 3600 kertaa.
- X:ssä (entinen Twitter) YK-liitolla on yli 4700 seuraajaa. Vuonna 2023 seuraajien määrä hieman laski: 29 seuraajan verran. YK-liitto seurasi kanavan tilanteen kehittymistä ja päätti toistaiseksi pysyä X:ssä. YK-liiton twiitit saivat yli 140 000 näyttöä.
- Edellisvuonna uudelleen aktivoitu LinkedIn-tili saavutti pari sataa uutta seuraajaa. Vuoden päättyessä seuraajien määrä oli yli 700.
- Youtube-kanava sai vuoden aikana 69 uutta tilaajaa. Videoiden katselumäärät kasvoivat 31 prosenttia ja saavuttivat 25 300 katsojaa. Katseluaika kasvoi 267% ja saavutti 3600 tuntia. Eniten katselijoita toi ulko- ja turvallisuuspoliittisen presidentinvaalipaneelin striimaus. Lyhyet YK-animaatiot keräsivät tuhansia katselukertoja.
- Soundcloud ja Spotify: YK-liiton podcasteja kuunneltiin 250 kertaa.
- YK-liiton yleinen uutiskirje lähetettiin 18 kertaa. Uutiskirjeen tilaajia oli 2156. Kirjeiden avausprosentti oli keskimäärin 33 %. YK-kouluille lähetettiin kahdeksan uutiskirjettä. YK:n ystäville lähetettiin neljä uutiskirjettä.

"Ihmisoikeudet eivät ole neuvoteltavissa. Niiden on toteuduttava myös sodissa ja konflikteissa. Nämä periaatteet ovat aina olleet työni perusta."

Helena Ranta
puheenjohtaja, YK:n ystävät

YK-liitto teki kampanjoinnissa yhteistyötä Open Creative Housen kanssa.

Ukrainan sodan vuosipäivänä 24.2. julkaistiin etnojazz-kokoonpano Tuigun kappale Hope - Song for Ukraine, jonka avulla kerättiin varoja YK:n tekemälle työlle sodan runtelemassa Ukrainassa. Open Creative Housen ja Suomen YK-liiton yhteistyön avulla annettiin luoville tekijöille mahdollisuuden auttaa uudella ja innovatiivisella tavalla. Yhteistyössä aloitteellinen oli Tuigun kitaristi **Juha Björninen**. Yhteistyöstä viestitettiin STT:n tiedotteella ja samalla nostettiin esiin YK:n tekemää työtä Ukrainassa.

YK-liitto toi YK:n ihmisoikeusjulistuksen 75-vuotisjuhlaa tunnetuksi laajalle yleisölle biisihaasteen avulla. Yhteistyössä Open Creative Housen ja Euroopan parlamentin Suomen-toimiston kanssa kannustimme musikäntekijöitä tekemään biisin ihmisoikeusjulistuksen sanomaa hyödyntäen. Haasteeseen ilmoittautui yli 80 osallistujaa, joista neljäsosa lähetti oman kappaleen etukäteen kuunneltavaksi. Raati valitsi esiintyjiksi kaksi erilaista kappaletta, jotka tuovat esiin sekä ihmisoikeusjulistuksen sanomaa että tietoa artiklojen sisällöstä. Biisihaasteen voittajiksi ja kansallisen juhlatilaisuuden esiintyjiksi valittiin koskettava Vapauden Laulu (laulu **Tanja Torvikoski**, sanat **Jari Kekäle**, sävellys ja piano **Pekka Salmi**) sekä artikkelit räppinä esittelevä Ihmisoikeuksien julistus (sanat ja sävel **Tuomas Kannisto**).

Omien kampanjoiden lisäksi YK-liitto osallistui yhteisiin kampanjoihin, kuten Finnwatchin järjestämään Oikeudenmukainen siirtymä nyt! -kampanjaan, jossa oli mukana 30 järjestöä. Kampanja näkyi mediassa yli 40 kertaa ja 557 kansanedustajaehdokasta sitoutui oikeudenmukaisen ekologisen siirtymän periaatteisiin. YK-liitto osallistui myös Fingon Suomi ei käännä selkäänsä maailmalle -kampanjaan sekä ihmisoikeusjuhluvuoden #ArjenIhmisoikeustekoja -kampanjaan.

Suomen YK-liitto, UN Women Suomi, Suomen UNICEF, UN Global Compact Suomi, Suomen Pakolaisapu ja Väestöliitto toteuttivat Yhdessä vahvempia -kampanjan, jossa vaadittiin, että Suomen tuki YK:lle säilyy ja vahvistuu entisestään seuraavalla hallituskaudella.

Kestävän kehityksen tavoitteet, YK-päivät ja ihmisoikeudet vetävät YK-liiton verkkosivuille

YK-liiton verkkosivuilta haetaan perustietoa erityisesti kestävästä kehityksestä ja YK-teemapäivistä. Vuonna 2023 YK-liiton verkkosivuilla oli noin 250 300 kävijää. Kävijät tekivät yhteensä 597 800 sivulatausta. Kävijämäärä nousi 13 % edellisvuodesta.

Ajankohtaisviestinnässä YK-liitto julkaisi verkkosivuillaan 31 uutista, kymmenen tiedotetta, kymmenen kannanottoa ja lausuntoa sekä neljä blogikirjoitusta.

Globalis-sivuston suosio jatkui – Gazan konflikti näkyi käyttäjäpiikkinä

Globalis-sivusto sisältää maatietoutta, tilastoja, tietoa konflikteista ja maailman tilasta. Sivustoa ylläpitää Norjan YK-liitto ja sen tilastot päivittyvät suoraan YK-tietokannoista. Vuoden 2023 aikana sivustolle päivitettiin 83 maaprofiilia ja 22 konfliktartikkelia. Lisäksi tuotettiin kolme temaattista artikkelia, joissa käsiteltiin maailman vesivarojen tilannetta, ihmisoikeuksia sekä Afrikan digitalisaatiota. Globaliksen markkinoinnissa ja viestinnässä painotettiin konfliktartikkelien esittelyä sekä aiheiden käsittelyä YK:n näkökulmasta kontribuutiona ajankohtaiseen uutisointiin ja yhteiskunnalliseen keskusteluun. Maailman kriisi- ja konfliktitilanteet heijastuivat Globaliksen käyttäjätalustoissa. Konfliktisivuilla katseluita oli noin 57 200 ja haetuimmaksi konfliktiksi nousi Gazan kriisin myötä Palestiina, jolla oli noin 19 600 sivukatselua. Kokonaisuudessa Globalis-sivukäyntejä oli noin 478 500. Vuoden 2023 loppupuolella Globalis siirtyi uudelle Craft CMS –verkkosivualustalle, minkä johdosta sivun ulkonäkö päivittyi ja toiminnallisuus kohentui. Päivitys- ja parannustyöt jatkuvat erityisesti norja-suomi -käännösten osalta vuoden 2024 kevään aikana.

Artikkelit ja blogit

YK-liitto hyödyntää jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökumppaniensa sektorikohtaista asiantuntemusta syventävissä artikkeleissa ja blogeissa. Pyrimme saamaan blogiin kirjoituksia, jotka tuovat monipuolisia näkökulmia ajankohtaisiin käsiteltäviin YK-asioihin.

- YK-nuorisodelegaatti **Hung LY**: Nuorten osallisuus edistää sosiaalista kehitystä
- Suomen Unesco-nuorisodelegaatti **Camilla Ojala**: Nuorisodelegaattina Unescon neuvotteluissa
- SAK:n kansainvälisten asioiden asiantuntija ja Suomen YK-liiton hallituksen jäsen **Pia Björkbacka**: Fossiilienergian on aika jäädä historiaan
- Suomen YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko**: Mitä jäi käteen YK:n yleiskokouksesta?
- Suomen YK-liiton ihmisoikeusasiantuntija, Rosa Puhakainen: Ihmisoikeuksien tila Euroopassa – ajankohtaiskatsaus
- Suomen YK-liiton ihmisoikeusasiantuntija, Rosa Puhakainen: Naisten ja tyttöjen oikeudet vahvasti esillä ihmisoikeusneuvostossa

Painetut materiaalit

YK-liiton tuottama pienten kirjasten sarja on ollut edelleen kysytty tuote. Kirjasia tilattiin verkkokaupasta ja YK-liiton verkkosivujen kautta 326 kappaletta. Suosituimpia julkaisuja olivat YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja valinnainen pöytäkirja, Kestävän kehityksen tavoitteet – Agenda 2030 sekä Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus. Kirjasia jaettiin myös YK-liiton tapahtumissa ja messuilla noin 1200 kappaletta.

HANKKEET

Accelerating SDGs in East Africa –kehitysyhteistyöhanke vuosille 2021-2024 sekä jatkohanke vuosille 2023-2026

YK-liitto skaalasi hankkeessa vuonna 2022 aloitetut hackathonit osallistumalla vuonna 2023 Aalto University Business Venturesin ja Junctionin järjestämään Solve the SDGs –hackathoniin. Hankkeen aloitteesta myös Uganda osallistui hackathoniin ja Ugandan YK-liitto koordinoi 56 osallistujaa kerännyttä tilaisuutta. Suomen YK-liitto panosti aktiivisesti Suomen tilaisuuteen ja järjesti sekä “Unfolding Tomorrow” -lavakeustelun, jota seurasi yli 500 kansainvälistä osallistujaa, sekä järjesti yhdessä Espoon kaupungin ja Cireco Oy:n kanssa haasteen kestävän kaupunkikehityksen temasta. Meidän haasteemme oli ylivoimaisesti hackathonin suosituin ja sitä ratkoi 32 tiimiä eli yhteensä noin 150 opiskelijaa.

Ugandassa ja Tansaniassa tehtiin hankkeen puitteissa yli 35 kouluvierailua, joilla tavoitettiin yli 2500 lasta ja nuorta. Molemmissa maissa järjestettiin Malli-YK –kokoukset, joilla tavoitettiin niin ikään yli 1000 nuorta ja opiskelijaa. Toimittajien koulutuksiin osallistui Ugandassa, Tansaniassa ja Keniassa noin 100 toimittajaa.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen puitteissa tuettiin jälleen Kenian kestävän kehityksen vuosittaista kansallista foorumia, joka järjestettiin joulukuussa Mombasassa. Tilaisuuteen osallistui noin 80 kenialaista päättäjää kansalliselta ja paikallistasolta, YK-järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, median ja yritysten edustajia sekä hankkeen partnerit kaikista hankemaista. YK-liiton **Jenni Kauppila** toimi alustajana kaksipäiväisen foorumin lopputulemia ja median roolia kestävän kehityksen tavoitteiden seurannassa kommentoineessa paneelikeskustelussa yhdessä Tansanian ja Ugandan YK-liittojen edustajien kanssa 15.12. 2023.

Kauppila ja hankkeen talousseurannassa avustanut **Heidi Saarinen** tekivät marraskuun lopussa seuranta- ja monitorointimatkan Tansaniaan, josta Kauppila jatkoi suoraan Kenian foorumiin.

Kehitysyhteistyöhanke Accelerate SDGs in East Africa sai jatkoa hankkeen toisen vaiheen (2023-2026) alkaessa. Toinen vaihe sai lentävän lähdön, kun sen puitteissa pystyttiin aloittamaan jo pidempään valmisteltu Tansanian kansalaisjärjestöjen kestävän kehityksen raportin tekeminen. Tansaniassa tuotettiin ennennäkemättömän laajat, yli 2700 järjestöä ja paikallistoimijaa sekä kuusi maakuntaa kattaneet “ketään ei jätetä” -kansalaiskuulemiset, joiden perusteella tuotettiin Tansanian kansalaisyhteiskunnan kestävän kehityksen varjoraportti. Raportti esiteltiin sekä YK:n kestävän kehityksen poliittisessa foorumissa HLPF:ssä sekä sen pohjalta järjestettiin syksyllä 2023 Tansaniassa päättäjien kanssa kohdennettuja politiikkakeskusteluita, joissa tuotiin esiin raportin suosituksia. Hankkeen ensimmäinen vaihe jatkui päällekkäinen toisen kanssa ja sen puitteissa vuonna 2022 alkanut Tampereen ja Mwanzan kaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin vertaistukihanke (twinning) huipentui Mwanzan VLR-raportin julkaisuun keväällä 2023. Tätä ainutlaatuista yhteistyötä ja sen tuloksia esiteltiin kolmessa YK-kokouksessa sekä Mwanzassa järjestetyssä julkistamistapahtumassa, johon osallistuivat Suomesta Tampereen kaupungin ja Business Tampereen edustajat sekä YK-liiton edustajana Jenni Kauppila.

Hankkeen toisen vaiheen ensimmäisenä vuonna toteutettiin kaksi kaikkien projektimaiden yhteistä virtuaalista työpajaa. Ensimmäinen järjestettiin helmikuussa ja sen veti Tanskan ihmisoikeusinsituutin vanhempi asiantuntija **Maria Ploug Petersen**, joka on työskennellyt pitkään Itä-Afrikassa. Koulutuksessa opittiin käyttämään Tanskan ihmisoikeusinstituutin ja YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston kehittämää digitaalisia seurantatyökaluja kestävän kehityksen ja ihmisoikeuksien toteutumisen helpottamiseksi. Kaksipäiväiseen työpajaan osallistui jokaisesta projektimaista noin 25 keskeisissä kansalaisjärjestöissä toimivaa henkilöä sekä noin 10 aktiivista nuorisotoimijaa. Yhteensä syventävän koulutuksen osallistujia oli noin 100 sekä tässä että marraskuun työpajassa, joka keskittyi erityisesti vammaisten oikeuksiin ja viestinnän saavutettavuuteen. Toisen työpajan alustajana toimivat **Tuomas Tuure** Abilis ry:stä ja ugandalainen viestinnän saavutettavuusasiantuntija **Edward Tumwine**.

Ugandassa ja Keniassa aloitettiin hankkeen tuella valmistautuminen vuoden 2024 kansalaisyhteiskunnan kestävän kehityksen varjoraporttien tuottamiseen. Raporttien pohjaksi järjestetään molemmissa maissa Tansanian tapaan laajat “Ketään ei jätetä” -kuulemiset.

HALLINTO, TALOUS JA VARAINHANKINTA

Globaalikeskuksen yhteistoimisto ja muu yhteistyö

YK-liitto toimii päävuokralaisena ja hallinnoi 15 järjestön yhteistä 658 m² toimitilaa Siltasaarenkadulla Helsingissä. YK-liitto huolehti päävuokralaisena yhteisistä IT-palveluista sekä tilojen ylläpidosta. Kuluneena vuonna investoitiin tilojen esteettömyyteen. Syksyn kuluessa yhdistettiin kaksi wc-tilaa yhdeksi inva WC:ksi ja lisäksi laajennettiin yhteisen taukotilan oviaukkoa ja madallettiin kynnystä. Globaalikeskuksen toimijat kattavat puolet remontin

kuiluista ja tilat omistava Rakennusliitto puolet. Globaalikeskuksen alivuokralaisissa oli jonkin verran vaihtuvuutta vuonna 2023. Marraskuussa Exit prostituutiosta muutti pois ja tilalle muutti joulukuussa Rauhankasvatusinstituutti. Vuoden lopussa kaikki toimistohuoneet olivat käytössä. Globaalikeskuksen tiloissa toimi yhteensä noin 45 työntekijää 13 eri järjestön palveluksessa. Koronavuosien jälkeen useilla järjestöillä on vakiintunut käytännöksi työskennellä 1-3 päivää etänä ja loput toimistolla. Erityisesti kokoustilojen käyttö lähipäivinä on lisääntynyt merkittävästi. Vuonna 2023 järjestettiin 10 kuukausikokousta sekä yhteiset pikkujoulut.

Vuonna 2023 YK-liitto toimi tilijärjestönä Suomen Sosiaalifoorumi –tapahtumalle, joka järjestettiin Arbiksella syyskuussa. Sosiaalifoorumissa järjestettiin 11 osatapahtumaan. Osallistujia tapahtumassa oli 370 ja etänä tilaisuutta seurasi 130. Tapahtuman järjestelyistä vastasi osa-aikaisesti palkattu tapahtumavastaava **Jiri Mäntysalo**. Hän vastasi tapahtuman suunnittelusta, toteutuksesta ja varainhankinnasta. YK-liitto toimi tilijärjestönä ja vastasi laskutuksesta ja maksatuksista.

Hallinto

YK-liiton hallinnosta vastaa jäsenjärjestöjen edustajista muodostuva hallitus. Puheenjohtajana toimi vuoden alusta alkaen kansanedustaja **Joonas Könttä** (Maaseudun Sivistysliitto). Varapuheenjohtajina toimivat **Riikka Keskitalo** (Työväen Sivistysliitto) ja **Nea Nättinen** (Kansallisen Sivistysliitto).

Hallitus kokoontui vuoden aikana viisi kertaa hybridi-kokoukseen ja järjesti yhden sähköpostikokouksen. Kevätkokous ja syyskokous järjestettiin hybridikokouksina. Kevätkokouksessa kuultiin alivaltiosihteeri **Pasi Hellmanin** alustus ajankohtaisista YK-asioista ja kuulumisia meneillään olevista hallitusohjelmaneuvoittelusta. Syyskokouksen alussa kuultiin UNHCR:n Tukholman edustaja **Annika Sandlundin** alustus erityisesti Gazan tilanteesta ja pakolaisten vastaanotosta Suomen Itärajalla.

Talous ja varainhankinta

YK-liiton kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat liitteenä olevan tasekirjan mukaan –1 121 931,29 euroa. Palvelu- ja materiaalityöstä saadut tuotot olivat 84 543,25 € ja jäsenmaksutuotot 32 282,50 € sekä Globaalikeskuksen hallinnointi 174 390,54 euroa. Lahjoituksena saatiin 30 663,70 € ja avustuksina yhteensä 800 000,00 euroa. Kokonaistuotto oli yhteensä 1 123 525,82 € euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui +1594,53 euroa.

YK-liiton omatoiminen tuotto koostuu jäsenmaksuista, osallistumismaksuista, myyntituloista, lahjoituksista sekä Globaalikeskuksen tuotoista. Muu varainhankinta kotimaassa tapahtuvaan YK-tiedotusta, koulutusta ja vaikuttamistyötä varten on haastavaa, etenkin ilman varainhankinnasta vastaavaa työntekijää. Käynnissä olevalla strategiakaudella olemme askel kerrallaan onnistuneet vahvistamaan varainhankintaa tiivistämällä erityisesti henkilöjäsenten hankintaa, yritysyhteistyötä sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelujen myyntiä.

Vuoden aikana jätettiin seitsemän rahoitushakemusta eri tahoille (ks. Liitetiedostot). Edellisenä vuonna tehty uusi strategia ja nelivuotinen ohjelmasuunnittelu toimivat hyvänä pohjana uusille hakemuksille. Strategian pohjalta laadittiin loppuvuodesta vuosille 2023-2026 tulomatriisi, jota käytetään jatkossa myös seurantatyökaluna.

Henkilöstö

YK-liiton henkilöstöresurssit ovat vaatimattomat. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä seitsemän. Liiton toimistolla työskenteli päätoimisesti toiminnanjohtaja Helena Laukko, vaikuttamistyön vastaava Jenni Kauppila, ihmisoikeusasiantuntija, koulutustoiminnan vastaava Rosa Puhakainen, viestinnän vastaava Elina Laiho ja globaalikasvatuksen koordinaattori Heidi Saarinen. Lisäksi 75 % työajalla tapahtumakoordinaattori Nanna Hallikainen huhtikuuhun 2023 saakka ja 50-100 % työajalla järjestökoordinaattori Camilla Ojala. Ojala toimi järjestökoordinaattorina puolipäiväisesti myös YK-nuorille ja 10 % osuudella Senioriliiton järjestösihteerinä. Globalis.fi sivuston sisältöpäivityksistä vastasi tuntiperusteisesti Jukka Pakkala. Globaalikeskuksen yhteistoimiston palveluksessa työskenteli koko vuoden ajan työllistämistuella palkattu osa-aikainen toimistoavustaja **Anni Jokinen**.

TAPAHTUMAT 2023

27.-28.1. Educa-messut, Helsingin messukeskuksessa.

Pisteellä jaettiin liiton opetukseen suunnattua materiaalia, uutena materiaalina Maailman parhaat uutiset –lehteä ja testattiin ihmisoikeusaiheisia Kahoot-tietovisoja. Pisteellä oli mahdollisuus keskustella ajankohtaisista YK-aiheista ja tavata myös YK-nuorisodelegaatti Paula Pättikangas sekä UNESCO-delegaatti Camilla Ojala. Pistellä edusti myös YK-liiton YK-ystäväverkoston jäsen, OAJ:n erityisasiantuntija Ritva Semi. Kaksipäiväisen messutapahtuman kokonaisosallistujamäärä oli xx, YK-liiton pisteellä vieraili arviolta 800 opettajaa.

31.3. Transforming Education YK-liitto järjesti **Transforming Education, Oppimisen ja koulutuksen tulevaisuus meillä ja maailmalla –keskustelutilaisuuden** yhdessä Kansalaisjärjestöjen kehitysjärjestöt Fingon, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa seminaarin Tiedekulmassa Helsingissä 31.3. Tilaisuudessa tarkasteltiin syyskuussa 2022 YK:ssa järjestetyn Transforming Education Summit antia ja loppuasiakirjan velvoittavuutta kansainvälisesti ja kansallisesti sekä pohditiin ratkaisuja globaaliin oppimisen kriisiin. Tilaisuuteen osallistui noin 60 kuulijaa.

Tilaisuuden avasi **Henri Purje** (Opetusministeri Li Andersonin erityisavustaja) ja **professori Arto J. Kallioniemi** (Unesco-professori, HY). Kaksiosaisessa keskustelussa puhujina **Pauliina Kemppainen** (KUA), **Tuija Tammerland** (KVS) ja **Paula Malan** (UM), sekä **Arto O. Salonen**, professori, Suomen kestävyyspaneelin jäsen, **Helena Suomela**, kestävyyskasvatuksen hankekoordinaattori (OPH), **Carita Prokki**, kansainvälisten suhteiden johtaja (TAMK). Kommenttipuheenvuoron piti Unesco-delegaatti **Camilla Ojala**. Keskustelua moderoi **Rilli Lappalainen**, kestävän kehityksen johtaja (Fingo).

Keskustelua seurasi paikan päällä noin 60 osallistujaa ja etänä streamin välityksellä 78 katsojaa. Striimiä katsottu kaikkiaan YK-liiton Youtubessa 206 kertaa. Tapahtuman saaman hyvän vastaanoton seurauksena yhteisistä jatkotapahtumista sovittiin ja käynnistettiin valmistelutyö Educa 2024 –tapahtumassa toteutettavan tilaisuuden osalta.

5.4. YK-aamukahvit: YK:n sosiaalisen kehityksen toimikunnan (CSocD)61. istuntoa käsittelevät aamukahveilla, jossa alustajana toimi YK-liiton hallituksen jäsen ja Vanhus- ja lähimmäispalveluliiton Vallin toiminnanjohtaja **Virpi Dufva**. **Osallistujat:** 24 osallistujaa (18F/6M).

27.4. YK-klubi: Ilmastokriisi ja ratkaisut – Miten ilmastoratkaisut syntyvät?

Open Creative House, Keilaniemi, Espoo

Klubia isännöi Maailman ilmatieteen järjestö WMO:n pääsihteeri **Petteri Taalas**. Keskusteluun osallistuivat ympäristöministeriön ilmastoyksikön päällikkö **Outi Honkatukia** sekä SAK:n kansainvälisten asioiden asiantuntija **Pia Björkbacka**. Juontajana oli toimittaja ja tietokirjailija **Rauli Virtanen**.

Osallistujat: 48

19.-20.4. Koulu kunnossa –konferenssi, Lohja. Messualueella järjestöesittely ja YK-liiton opetukseen suunnattujen materiaalien infotilaisuus, ohessa käytiin antoisia keskusteluja eri luokka-asteiden ja aineiden opettajien kanssa YK:n merkityksestä, kestävän kehityksen eri teemoista ja ihmisoikeuksien velvoittavuudesta opettajan työssä. Tapahtumaan osallistui kahden päivän aikana 500 henkilöä.

27.5. Ilmastonmuutos ja ruokaturva -paneelikeskustelu Maailma kylässä -festivaalilla Tiivistämössä

Apulaisjohtaja **Satu Santala** YK:n maatalousrahastosta ja kansanedustaja **Oras Tynkkynen** kertoivat, millaisilla ilmastoratkaisuilla maailman nälkäisten määrää sekä konfliktien määrää voidaan vähentää. Haastattelijana toimi YK-liiton vaikuttamistyön vastaava **Jenni Kauppila**.

Osallistujat: paikan päällä noin 80. Lisäksi tallennetta seurattiin Youtubesta.

27.-28.5. Maailma Kylässä -festivaalit Suvilahdessa, telтта YK-toimijoiden kanssa

28.6. SuomiAreenassa Yhdessä pystymme parempaan – Globaalit ongelmat on ratkaistavissa yhteistyöllä - puheohjelma klo 12:00 - 12:45, Kauppakeskus Puuvilla

Suomi Areenan paneelikeskustelu [Suomi ja YK - Miten vaikutamme maailmalla?](#)

YK-liitto järjesti Suomi Arenassa paneelikeskustelun 28.6.2023. Puhujina toimivat professori ja Maailman ilmatieteen laitoksen pääjohtaja **Petteri Taalas**, emeritaprofessori ja YK:n ystävien johtoryhmän puheenjohtaja **Helena Ranta**, ulkoasianministeriön yksikönpäällikkö **Ramses Malaty** sekä YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko**. Juontajana toimi YK-liiton **Jenni Kauppila**. Tapahtumaan osallistui 260 toimijaa osatapahtumien järjestäjänä ja 45 000 kuulijaa neljän päivän aikana.

28.6. Maailma on murroksessa, mutta kesäilta on täällä! The Ulkopolitistin, Suomen YK-liiton, Eurooppalaisen Suomen ja Euroopan parlamentin Suomen-toimiston iltavastaanotto SuomiAreena-päivän päätteeksi Porissa. Tilaisuudessa kuultiin puheenvuorot **Petteri Taalakselta** ja **Helena Rannalta**. Osallistujia vastaanotolla oli 150 ja tapahtumasta saatiin hyvää palautetta.

22.8. YK:n ystävien suurlähettiläspäivien vastaanotto

YK:n ystävien verkosto järjesti perinteisen suurlähettiläspäivien vastaanoton 22.8. Bryggeri Helsinki Beergardenissa. Vastaanotto toi yhteen YK:ta tukevia suomalaisia ja YK:sta kiinnostuneita sekä Suomea maailmalla edustavia suurlähettiläitä, ulkoministeriön virkailijoita, entisiä ja nykyisiä YK-suurlähettiläitä sekä muita YK-järjestöissä työskenteleviä. Tilaisuudessa kuultiin puheenvuorot YK:n pysyvän edustuston päällikkö suurlähettiläs **Elina Kalkulta**, YK:n pienten saarivaltioiden, UNHRILLS johtajalta **Heidi Schroderius-Foxilta**. Lisäksi puhuivat eduskunnan YK:n ystävien perustaja **Saara-Sofia Sirén** ja YK:n ystävien johtoryhmän puheenjohtaja **Helena Ranta**. Tilaisuuden juonsi toimittaja **Rauli Virtanen**.

Osallistujat: noin 120 YK:n ystävää.

25.9. SDG Flag Day, mukana kestävän kehityksen lippupäivässä oli yli sata organisaatiota. Sekä liput että kestävän kehityksen tavoitteet saivat hienoa näkyvyyttä muun muassa valtioneuvoston, päättäjien, suurten kaupunkien ja yritysten osallistumisesta. YK-liitto tuki Global Compactin aloittamaan kampanjaa viestinnällä sekä myymällä lippuja. Myyjiä lippuja n. 250 kappaletta.

11.10. YK-aamukahvit, yleiskokouskuulumiset

YK:n yleiskokouksen korkean tason viikko käsittelee aamukahvitilaisuuden alustajina toimivat YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko**, Fingo ry:n toiminnanjohtaja **Juha-Erkki Mäntyniemi**, Demo Finlandin vt. toiminnanjohtaja **Rilli Lappalainen**, Kirkon ulkomaanavun vaikuttamistyön päällikkö **Tapio Laakso** sekä presidentti **Tarja Halonen**. Moderaattorina toimi YK-liiton vaikuttamistyön vastaava **Jenni Kauppila**.

Osallistujat: 49 osallistujaa (39F/10M).

18.10. Chilen pakolaiset – seminaari Tiedekulmassa

Suomalaisen pakolaispolitiikan puoli vuosisataa – Chilen vallankaappauksesta tähän päivään seminaari keskittyi Chilen vallankaappaukseen 50 vuotta **sitten**, mutta pakolaisuutta käsiteltiin historian lisäksi myös nykypäivän näkökulmasta. Tilaisuuden järjestivät Historioitsijat ilman rajoja Suomessa ry, Chile50-ryhmä, Helsingin yliopisto, Suomen Tiedeseura, Suomen YK-liitto ja Suomen Pakolaisapu.

Osallistujat: Ensimmäisessä tapahtumassa paikan päällä oli kävijöitä 69 ja strüimillä katselijoita yhteensä 78. Toisessa tapahtumassa paikan päällä oli kävijöitä 50 ja strüimillä katselijoita yhteensä 73.

24.10. YK:n päivän hartaus tuomiokirkossa

YK:n päivän vietto alkoi Helsingissä perinteisesti Helsingin tuomiokirkossa vietettävällä hartaudella. Hartaudessa puheen piti Suomen YK-liiton ihmisoikeusasiantuntija **Rosa Puhakainen**. Hartauden musiikkiesityksestä vastasi **Matti Turunen & Rajaseutu Collection**. Tilaisuus päättyi kirkkokahveille tuomiokirkon kryptaan. Tilaisuuden järjestivät Helsingin tuomiokirkkoseurakunta, Suomen Kristillinen Rauhanliike ja Suomen YK-liitto. Hartauteen ja kahvitilaisuuteen osallistui noin 60 henkilöä, seurakuntalaisten ohella osallistujia oli eri maiden lähetystöistä.

24.10. YK:n päivän tapahtuma: YK, politiikka ja tulevaisuus -seminaari, Oodi

Tilaisuuden avaus Suomen YK-liiton puheenjohtaja **Joonas Könttä**, seminaarin puhujat ulkoministeri **Elina Valtonen** sekä Suomen YK-suurlähettiläs **Elina Kalkku**. Ministeri Valtonen puhui siitä, millaisin askelmerkein Suomi suuntaa kohti YK:n tulevaisuuskokousta ja turvallisuusneuvostokampanjaa. Suurlähettiläs Kalkku antoi ajankohtaiskatsauksen syksyn tapahtumiin YK:ssa. Kalkku toimii suurlähettiläänä Suomen pysyvässä edustustossa YK:ssa New Yorkissa. Heidän puheenvuorojen jälkeen kuultiin paneelikeskustelu, johon osallistuivat YK-liiton toiminnanjohtaja **Helena Laukko**, Suomen YK-liitto, pääsihteeri **Marja Innanen**, Global Compact Network Finland ja YK-nuorisodelegaatti **Paula Pättikangas**. Tilaisuudessa puheenvuoron piti myös ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja **Kimmo Kiljunen**. Seminaarin päätteeksi professori **Helena Ranta**, YK:n ystävien johtotiimin puheenjohtaja julkisti Vuoden YK:n ystävän ja YK:n ystävien kunniajäsen nimet. **Vuoden YK:n ystäväksi valittiin akateemikko Martti Koskenniemi**. Ministeri Elisabeth Rehn nimitettiin YK:n ystävien kunniajäseneksi.

24.10. Rauhankonsertti: Lauluja rauhasta - rauhankonsertti järjestettiin YK-päivänä Helsingissä Diakonissalaitoksen kirkossa. Mukana oli moniuskontoinen esiintyjäkaarti, muun muassa Uniikki. Puhujavieraana kansanedustaja Pekka Haavisto, YK-nuoret sekä muita. Maksuton tapahtuma oli suunnattu erityisesti nuorille ja nuorenmielisille. Tilaisuuden järjestivät Vastuuviikko, Suomen Ekumeeninen Neuvosto, USKOT-foorumi ja Suomen YK-liitto.

1.11. Tulevaisuussessiot, osa 1

Tulevaisuussessioissa keskusteltiin siitä, miten voimme parhaiten yhdessä valmistautua tulevaisuuteen kaikkien globaalien haasteiden keskellä. Työskentelimme opintopiirin omaisesti. Ensimmäisessä tulevaisuussessiosta koulutusaiheesta alusti **Rilli Lappalainen**, globaali Bridge 47 -verkoston puheenjohtajan ominaisuudessa. Lisäksi alustajina toimivat YK-liiton Rosa Puhakainen ja Camilla Ojala.

Osallistujat: Tulevaisuussessio 1: 21 ensimmäiseen (20F/1M)

15.11. (avajaiset) - 15.2.2024 Helinä Rautavaaran museossa näyttely ”Yhdessä vaikuttamme!

Ilmastonmuutos ja ruokaturva” Ulkoministeriön tuella tuotettu Maailman ruokajärjestön WFP:n ja YK-liiton järjestämä näyttely avattiin Helinä Rautavaaran museossa 15.11.2023.

Osallistujat: Näyttelyn avajaisiin osallistui 20 ihmistä. Yhteensä näyttelystä on saanut nauttia vuoden 2023 joulukuun loppuun mennessä lähes 3 000 ihmistä. Näyttely on avoinna 28.2.2024 asti.

22.11. Tulevaisuussessiot, osa 2: Global digital compact, Information integrity, Outer space,. Alustajat: Global Digital Compact: vastuuvirkamies **Andrea Tanzi-Albi**, UM:n YK:n kehitys- ja innovaatiokysymysten yksikkö Innovaatioiden ja digitaalisen yhteistyön tiimi, Information Integrity: Vaikuttamistyön asiantuntija, Generation Equality -koordinaattori **Linda-Lotta Luhtala**, UN Women Suomi ja Outer Space: erityisasiantuntija **Heidi Pennanen**, Avaruus oikeus, Työ- ja elinkeinoministeriö. Lisäksi MEP **Miapetra Kumpula-Natri** kertoi lopuksi Teamsillä tuoreimmat EU-kuulumiset teemoista
Osallistujat: 18 toiseen (17F/1 M)

2.12. Kohtaa mut –tapahtuma Jumbossa, vammaisten oikeuksien teemaviikon tapahtuma. Suomen YK-liitto osallistui yhteistyökumppanina Vantaan kaupungin, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n, Kehitysvammaliiton, pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry:n, Vantaan Kehitysvammaisten Tuki ry:n yhteiseen tapahtumaan. Tilaisuudessa jaettiin 200 kpl vammaissopimusta sekä käytiin hyvää keskustelua vammaisten oikeuksien merkityksestä ja viranomaisvastuista etenkin kehitysvammaisten lasten ja nuorten näkökulmasta.

8.12. Ihmisoikeusjulistus 75 vuotta, Musiikkitalo. Tapahtuma toteutettiin yhdessä ulkoministeriön, Ihmisoikeuskeskuksen, Amnesty International Suomen osaston, Euroopan parlamentin Suomen toimiston, Ihmisoikeusliiton, Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS:n, Suomen YK-nuorten sekä Helsingin kaupungin kanssa. Juhlaseminaariin osallistui 240 kuulijaa, joista 50 oli koululaisia. Tilaisuutta seurasi etänä ulkoministeriön kanavan kautta 500 katsojaa.

Tilaisuuden avasi videotervehdyksellä YK:n ihmisoikeusvaltuutettu **Volter Türk**, jonka jälkeen ulkoministeri **Elina Valtosta** haastatteli Karhusuon yhtenäiskoulun 9. luokkalainen **Alex Ikonen** ja YK-nuorten **Arian Pirveisi**.

Keskustelu oli kaksiosainen. Ensimmäisessä osiossa “*The strength of the Universal Declaration of Human Rights to tackle today’s global challenges*” keskustelivat **Phyllis Omido** (ympäristö- ja ihmisoikeuspuolustaja, toiminnanjohtaja, Center for Justice Governance and Environmental Action (CJGEA), Kenia), **Fatema Jafari** (naisaktivisti, Afganistanin Heratin maakunnan neuvoston entinen jäsen) sekä **Janne Hirvasvuopio** (sateenkaarisaamelainen,

Saamelaiskäräjien jäsen 2024–2027). Toinen osio tarkasteli ihmisoikeuksien tilaa kansallisesti ”*Ihmisoikeusjulistuksen rooli yhdenvertaisuuden ja meidän kaikkien oikeuksien toteutumisessa*”, keskustelijoita **Hung Ly** (YK-nuorisodelegaatti 2022–2023), **Mari Parkkinen** (piispa, Mikkelin hiippakunta) ja **Amu Urhonen**. Loppusanat lausui Euroopan parlamentin varapuheenjohtaja **Heidi Hautala**. Tilaisuuden juonsi Tilaisuuden juontaa toimittaja **Sean Ricks**.

Juhlissa esitettiin ensikertaa YK-liiton, Euroopan parlamentin Suomen toimistoja ja Open Creative Housen järjestämän Ihmisoikeusbiisihaasteen voittajat. Koskettavan *Vapauden laulun* esitti oululainen **Tanja Torvikoski**. Sanoituksen kappaleeseen oli tehnyt **Jari Kekäle**, sävellyksestä vastasi **Pekka Salmi**. Toisena esityksenä kuultiin Vuoden musiikinopettaja 2021-tunnustuksen saaneen vihtiläisen **Tuomas Kanniston** huikkea ihmisoikeusjulistuksen räp-sovitusta.

13.12. Tulevaisuussessiot, osa3: [New agenda for peace, Emergency platform](#), alustajana toimi **Alyn Ware**
Osallistujat: 18 kolmanteen (15F/3M))

19.12. Presidentinvaalitenti

Suomen YK-liitto, Paasikivi-seura, UKK-seura ja Helsingin yliopisto järjestävät ulko- ja turvallisuuspoliittisen presidentinvaalipaneelin Maailma murroksessa Helsingin yliopiston juhlasalissa. Mukana ovat presidenttiehdokkaat: **Mika Aaltola, Li Andersson, Sari Essayah, Pekka Haavisto, Jussi Halla-Aho, Harry Harkimo, Olli Rehn, Alexander Stubb** ja **Jutta Urpilainen**. Paneelin juonsi toimittaja **Kari Lumikero**.

Osallistujat: Paikan päällä osallistujia oli 650 ja lisäksi tilaisuus striimattiin verkkoon, jossa lähetystä seurasi 8800 katsojaa. Lähetysten jakoivat muun muassa Ilta-Sanomat ja MTV.

YK-liiton edustajat puhujina kotimaassa ja kansainvälisesti:

3.2. Kauppilan virtaalinen alustus “Tallinnassa järjestetyssä seminaarissa “Mainstreaming more conscious Nordic-Baltic security policies to becoming NATO members and supporting sustainable development to become the world’s most sustainable and integrated region in 2030”. 70 osallistujaa.

6.2. Kauppilan alustus “The 2030 Agenda: challenges of implementation to attain gender equality and women’s rights”. Aviacongress, Vantaa. 50 osallistujaa.

31.1. Kauppilan vetämä lavakeskustelu Solve the SDGs –hackathonissa. 500 kuulijaa Suomesta, Ugandasta ja Tansaniasta. Aalto yliopisto, Espoo. 500 osallistujaa.

21.3. Puhakainen MTV3 Huomenta Suomessa keskustelemassa rasismista työelämässä. Suoran lähetyksen katsojamäärä 110 00 – 150 000, aiheesta tehdyn verkkojutun lukijat kymmeniä tuhansia, hakukoneiden ja somen kautta näkyvyys pysyi korkealla useita päiviä ja keskustelu kävi kiivaana.

22.4. Puhakainen Rauhanliiton vuosikokous vetämässä keskustelua aiheesta “YK nyt”. Osallistujia n.35.

26.5.2023 Kauppilan alustus Empowering Social transformation by investing in environment protection and fighting climate change. Zoom-osallistuminen Tanskassa järjestettyyn konferenssiin. Osallistujia noin 80.

12.6. 2023 Kauppilan kommenttipuheenvuoro Mwanzan paikallisraporttiin. Mwanzan kaupungintalo, Tansania. 80 osallistujaa.

15.6. 2023 CMC:n ja WWF:n ilmastopolitiikan pyöreän pöydän keskustelussa Kauppilan alustus. Helsinki. 20 osallistujaa.

28.6. YK-liiton järjestämä Suomi Areenan paneelikeskustelu Porissa Puuvillan lavalla. Helena Laukko, YK-liitto, Helena Ranta, YK:n ystävät, Petteri Taalas, Maailman ilmatieteen järjestö ja Ramses Malaty, ulkoasianministeriö panelistina sekä Jenni Kauppila YK-liitosta juontajana. 70 osallistujaa paikan päällä sekä striimaus MTV3.

24.10. YK-päivän hartaudessa ihmisoikeuksien merkityksestä puhui Rosa Puhakainen ja iltapäivän päättilaisuudessa Oodissa järjestetyssä paneelikeskustelussa toiminnanjohtaja Helena Laukko, Global Compact Suomen pääsihteeri Marja Innanen ja YK-nuorisodelegaatti Paula Pättikangas. Tilaisuuden pääpuheenvuoron piti ulkoministeri Elina Valtonen ja päätöspuheen Suomen YK-suurlähettiläs Elina Kalkku. Hartauteen osallistui 250 ja Oodin päätapahtumaan noin 180.

8.11. Toiminnanjohtaja Helena Laukko osallistui juontajana Wfunan yleiskokouksen yhteydessä järjestettyyn paneelikeskusteluun monenkeskisen yhteistyön merkityksestä ja YK-nuorten edustaja Karoliina Vaakanainen osallistui Nuoret, Rauha ja Turvallisuus paneelikeskusteluun. Tapahtumassa oli 250 kansainvälistä osallistujaa.

15.11. Kauppilan alustus Helinä Rautavaaran näyttelyn avajaisissa. Espoo. 20 osallistujaa.

12.11. Kauppilan alustus työpajassa "Empowerment of sustainability at local level by reducing overconsumption" and Capacity building programme for NGOs". Helsinki. 15 osallistujaa Virosta, Ruotsista, Norjasta ja Islannista.

Liite 1. Jätetyt rahoitushakemukset rahoituspohjan laajentamiseksi:

- 1) Haettiin Kansan Sivistysrahastolta 1000€ ”Arjen ihmisoikeustekoni” -hankkeeseen. Avustusta ei myönnetty.
- 2) Haettiin oikeusministeriöltä 45 000 € kansainvälisen oikeuden ja oikeusvaltioperiaatteen, rauhan ja turvallisuuden teemoihin keskittyviin tapahtumiin. Rahoituspäätöksiä ei ole vielä tehty.
- 3) Haettiin ulkoministeriön Eurooppa-tiedotuksen tukea 40 000 euroa ”Rauhan edistäminen ja digitaalinen vastuu: EU ratkaisevana tekijänä” hankkeeseen. Rahoituspäätöksiä ei ole vielä tehty.
- 4) Haettiin Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta avustusta kahteen hankkeeseen. Demos –ohjelmasta haettiin 20 000€, mutta ei saatu avustusta. Norden 0-30 –ohjelmasta haettiin 50 000€ ja saatiin 31 450€.
- 5) Haettu yleisavustusta ulko- ja turvallisuuspoliittiseen toimintaan 350 000 €. Rahoituspäätöksiä ei ole vielä tehty.

Liite 2. YK-liiton hallitus 2023 ja henkilökunta

YK-liiton puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Joonas Könttä, Maaseudun sivistysliitto
Riikka Keskitalo, Työväen sivistysliitto (varapuheenjohtaja)
Nea Nättinen, Kansallinen sivistysliitto (varapuheenjohtaja)

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Enni Ikonen, Kokoomusnuoret
Laura Hämäläinen, Keskustanuoret ja -opiskelijat
Kristian Rintala, Suomen Sovittelufoorumi
Silla Kakkola, Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS
Virpi Dufva, Vanhus- ja lähimmäispalveluliitto
Amanda Majuri, Sosialidemokraattiset opiskelijat
Pentti Lemmetyinen, Setlementtiliitto
Taina Vallander, STTK
Karoliina Vaakanainen, Suomen YK-nuoret
Pia björkbacka, SAK

Hallituksen varajäsenet:

Liisa Ketolainen Naisjärjestöjen keskusliitto NJKL
Kaisa Matikainen, Eurooppanuoret
Nora Luoma, Sadankomitea
Niko Kivinen, Suomen Lukiolaisten Liitto
Noora Luukka, SAKKI
Linda Omodora, FinMUN
Esko Hakulinen, Rauhanturvaajaliitto
Kaj Raiskio, OAJ
Ansa Kilpeläinen, Helsingin YK-nuoret
Mirva Matikka, Partiolaiset

Henkilökunta:

Helena Laukko, toiminnanjohtaja
Jenni Kauppila, vaikuttamistyön vastaava
Elina Laiho, viestintävastaava, opintovapaalla 28.2.2023 asti
Rosa Puhakainen, koulutustyön vastaava, ihmisoikeusasiantuntija
Heidi Saarinen, ihmisoikeus- ja globaalikasvatuksen koordinaattori
Nanna Hallikainen, tapahtumakoordinaattori
Camilla Ojala, osa-aikainen järjestökoordinaattori
Jukka Pakkala, tuntiperusteinen sisällöntuottaja
Anni Jokinen, osa-aikainen toimistoapulainen

Liite 3. YK-liiton jäsenjärjestöt vuonna 2023

Abilis
AIESEC
Akava
Ammattiliitto Pro
Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto
Biologian ja maantieteen opettajien liitto
Demarinuoret
Eurooppalaiset
ESN Eurooppanuoret
Filha ry
Finlands Svenska Skolungdomsförbund
Finnish Model United Nations Society ry (FinMUN)
Hangflow ry

Helsingin YK-nuoret
Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto
HYVA ry
Ihmisoikeuskasvatusjärjestö Aina ry
JHL - Julkisten ja hyvinvointialojen liitto
Jyväskylän YK-yhdistys JyYK
Kaakkois-Suomen YK-yhdistys
Kansallinen lastenliitto
Kansallinen Sivistysliitto
Kansalliset Maahanmuuttajat - KAMUT ry
Kansan Sivistystyön liitto
Keskustanuoret
Keskustan Opiskelijaliitto
Kokoomuksen Nuorten liitto
Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta
Lasten ja nuorten elokuvayhdistys LNEY
Lastensuojelun Keskusliitto
Liikunnan kehitysyhteistyö LIIKE
Lukukeskus - Läscentrum ry
Maaseudun Sivistysliitto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Marttaliitto
Naisjärjestöjen Keskusliitto
Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS
Nuorten Kotkien Keskusliitto
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Oulun YK-yhdistys
Palvelualojen ammattiliitto PAM
SAKKI
Sosiaalidemokraattiset Opiskelijat
Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliitto SAK
Suomen Esperantoliitto
Suomen Kansanopistoyhdistys
Suomen Kristillinen rauhanliike
Suomen Lukiolaisten liitto
Suomen Partiolaiset
Suomen Rauhanliitto – YK-yhdistys
Suomen Rauhanturvaajaliitto
Suomen Sadankomitealiitto
Suomen Setlementtaliitto
Suomen Sos.dem. Sanomalehtimiesliitto
Suomen Sovittelufoorumi SSF
Suomen Terveydenhoitajaliitto
Suomen YK-nuoret
Svensk Ungdom
Tampereen YK-yhdistys TAYK ry
Teollisuusliitto
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
Turun YK-yhdistys
Työväen Sivistysliitto
Valtiotieteellinen yhdistys
Vammaiskumppanuus ry
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI
Vasemmistonuoret
Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ViNO
Zonta International Piiri 20